

สำเนา คำปราศรัย และสุนทรพจน์
ของ
นายกรัฐมนตรี
ที่

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
เนื่องในโอกาสที่
งานฉลองวันชาติ

๒๔๘๓

2566

กรมโฆษณาการ

ลาลัน คำปราศรัย และสุนทรพจน์

ของ

นายกรัฐมนตรี

กับ

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เนื่องในโอกาสกษัตริย์

งานฉลองวันชาติ

๒๔๘๓

๒๔๘๓

กรมโฆษณาการ

สารบัญ

๑. คำนำ

หน้า ก.

X ๒. คำสั่งของนายกรัฐมนตรี
กล่าวร่วมพิธีเปิดงานวันชาติ
แด่พี่น้องชาวไทยจังหวัดต่าง ๆ
๒๓ มิถุนายน ๒๔๘๓

” ๑

O ๓. รายงานการร่างขลุ่ยสาวรีย์ประชาธิปไตย
และคำกล่าวขอขมาของนายกรัฐมนตรี
เนื่องในรัฐพิธีเปิดขลุ่ยสาวรีย์ประชาธิปไตย
๒๔ มิถุนายน ๒๔๘๓

” ๕

X ๔. สุนทรพจน์ของนายกรัฐมนตรี
กล่าวทางวิทยุกระจายเสียง
แด่ประชาชนชาวไทยทั้งมวล
ในโอกาสที่จัดสมัยแห่งงานเฉลิมฉลองวันชาติ
๒๔ มิถุนายน ๒๔๘๓
ณ สถานวิทยุกระจายเสียงลพบุรี

” ๒๒

๑๓๗๗
๒๕.๖.๕๕

๐๕. การกระจายเสียงเป็นภาษาไทย หน้า
 จากสถานีวิทยุคลื่นสั้นของกรุงโรม-
 คำปราศรัยของนายกรัฐมนตรี
 แต่บรรดาชาวไทย จากประเทศอิตาลี
 ณวันชาติ พุทธศักราช ๒๔๘๓ " ๕๘
๖. คำปราศรัยของนายกรัฐมนตรี
 กล่าวทางวิทยุกระจายเสียง
 แต่ประชาชนชาวจังหวัดปทุมธานี
 อโยธยา สระบุรี ลพบุรี
 ๒๕ มิถุนายน ๒๔๘๓ " ๕๙
๗. ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
 เรื่อง ชมเชยทหารและยุวชน
 ที่ทำการสวนสนามในงานเฉลิมฉลองวันชาติ
 ๒๔ มิถุนายน ๒๔๘๓ " ๖๒
๘. เรื่องชมเชยข้าราชการที่ร่วมงาน
 เฉลิมฉลองวันชาติ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๘๓ " ๖๓
๙. เรื่อง ขอบใจประชากรของชาติที่ร่วมมือ
 ในงานวันชาติ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๘๓ " ๗๐

คำนำ

โดยที่สุนทรพจน์ กิตติ คำปราศรัยและคำให้สัมภาษณ์
แก่หนังสือพิมพ์ กิตติ ที่ท่านนายกรัฐมนตรีได้กล่าวนั้น โดย
ปกติย่อมถือว่าเป็นการ กล่าว แก่ ประชาชน ทั่ว ประเทศ ข้า
ราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลทุกคนจึงมีหน้าที่ต้องชวนชาว
ศึกษาต่ากล่าวนั้น ๗ ให้เข้าใจโดย ถ่องแท้ และ ดำเนิน
ปฏิบัติตามโดยเคร่งครัด

ในด้านประชาชนนั้นแล้ว ก็ พึง ต้อง ถือว่า เป็นหน้าที่
ที่จะต้องปฏิบัติตาม ไม่น้อยไป กว่ารัฐบาล และ ข้าราชการ เลย
ด้วยเหตุว่ารัฐบาลและราษฎรย่อมแยกกัน ไม่ออก ต่างต้อง
อาศัยกันและกัน ฉะนั้น จึง ควร ได้ ศึกษา สุนทรพจน์ และ คำ
ปราศรัย ฯลฯ ของท่านนายกรัฐมนตรีให้ซาบซึ้ง เพื่อเป็น
แนวทางปฏิบัติอันจะช่วยให้ประเทศชาติดำเนิน ไป สู่ความเจริญ
ก้าวหน้าอย่างกว้างขวางและรวดเร็วยิ่งขึ้น

เนื่องในโอกาสที่จัดพิมพ์ในงาน เฉลิมฉลองวันชาติ ๒๔
มิถุนายน ๒๔๘๓ ท่านนายกรัฐมนตรี ได้แสดงสุนทรพจน์

ทาง วิทยุ กระจายเสียง แต่ ประชาชนชาว ไทย ทั้งมวล มี
 สาระสำคัญที่ท่านเน้นกล่าวถึงการสร้าง อนุสาวรีย์ ประชาธิป-
 ไทย กล่าวถึงผลอันเกิดจากการปกครองระบอบรัฐธรรมนูญ
 งานสร้างชาติอันต้องร่วมมือระหว่างประชาชนกับรัฐบาล การ
 ลงนามในกติกาสัญญา ไม่รุกรานกัน ระหว่าง ไทย กับ ฝรั่งเศส
 และกับอังกฤษ และสนธิสัญญา จำเวญ สัมพันธไมตรี และ
 การเคารพต่อบรรณภาพแห่งอาณาเขตต์ของกัน และ กันระหว่าง
 ไทยกับญีปุ่น ในตอนท้ายท่านได้กล่าวทำให้สำนึกว่าดิน
 ทุกเม็ดในประเทศ เป็นของ ไทย ประชาชนจึงต้องทำตนให้
 เป็นประโยชน์แก่ตน แก่ชาติ และแก่อนุชนคนรุ่นหลัง แม้
 ตัวจะต้องตายเพื่อการนี้ ก็ไม่ควรเสียดาย และได้เน้นให้
 ประชาชนชาวไทย ได้ตระหนักว่า ไทยเป็นอารยชาติ เชิด
 อารยประเทศ และเป็นอารยชน ทั้ง ได้อวยพรให้แต่ประชาชน
 ชาวไทยอีกด้วย อนึ่งท่านนายกรัฐมนตรี ได้แจ้งให้ทราบว่า
 ในเวลาลงนามกติกาสัญญา ไม่รุกรานกันกับฝรั่งเศส ทาง

ฝ่ายฝรั่งเศส ได้ยอมรับปรับปรุงเส้นเขตแดนแม่น้ำโขงตามหลัก
แห่งความยุติธรรมให้แก่ประเทศไทยด้วย

สุนทรพจน์ซึ่งท่านนายกรัฐมนตรี ได้กล่าวณวันชาติครั้งนี้
ก่อนด้วยสารัตถะและข้อควรนึกคิดอย่างสำคัญ ซึ่งทั้งข้า
ราชการและประชาชนทั้งมวล จำต้อง สำเหนียกและจดจำไว้ เป็น
หลักประจําใจในการบูรณะประเทศชาติต่อไป แม้ว่าสุนทร
พจน์นั้นจัก ได้กล่าวทางวิทยุกระจายเสียงแล้ว แต่ก็เห็นว่าควร
จะได้เผยแพร่ให้กว้างขวางออกไปอีก กรมโฆษณาการจึง
ได้จัดพิมพ์เป็นเล่มสมุดขึ้นแจกจ่ายแก่ข้าราชการและประชาชน
ทั่วไป

อนึ่ง โดยที่เห็นว่านอกจากสุนทรพจน์ของท่านนายกรัฐมนตรี-
มนตรีที่กล่าวทางวิทยุกระจายเสียงนี้ ยังปรากฏว่ามีสาส์น
ของนายกรัฐมนตรี กล่าวร่วม พิธี เบื้องหน้า วันชาติ แต่ พันธของชาว
ไทยจังหวัดต่าง ๆ คำปราศรัยและประกาศชมเชยอื่น ๆ อีก
ล้วนเป็นคำ กล่าว เกียรติ เมือง ใน อภิลักขิต สมัยแห่งงานฉลอง

วันชาติ ๒๔๘๓^{๕๒๕}นี้ทั้งสิ้น อันควร ได้นำมารวมกันเข้าไว้ด้วยกัน
กรมโฆษณาการ จึงได้ ประมวล คำกล่าว และประกาศ เหล่านั้น
ไว้ในสมุดเล่มนี้ด้วย

ในที่สุดนี้ กรมโฆษณาการ ขอเชิญชวนบรรดาพี่น้อง
ร่วมชาติได้ รับแจกสมุดเล่มนี้ทุกท่าน จงสถิตมั่นอยู่ในไทย
ยึด ธรรมเนียมในเอเชีย ดังที่ท่าน นายกรัฐมนตรี ได้ ออกอุทาน
ประกาศแล้ววันชาติ ศกนี้ และจงร่วมความสมัครสโมสร
เป็นเอกฉันท์ ในอันที่จะผดุง ไทยอารยธรรมให้เป็นศรีสง่า
เชิดชูเกียรติศักดิ์ และ อานาภาพ ของ ประเทศ ชาติให้แม่โพมุลย์
ชวัลป์ปาวสาน

กรมโฆษณาการ

๑๐ กรกฎาคม ๒๔๘๓

ลาลันของนายกรัฐมนตรื

กล่าวร่วมพิธีเบ็ดเตล็ดงานวันชาติ

แต่พี่น้องชาวไทยจังหวัดต่างๆ

ณวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๔๘๓

พี่น้องชาวไทยที่รักของข้าพเจ้าทั้งหลาย

บัดนี้ เป็นศุภมงคลวารดิถีปฐมฤกษ์ ซึ่งปวงพี่น้องชาวไทย
ข้าราชการ พ่อค้า คหบดี และประชาชนต่างพากันมาชุมนุม
พร้อมเพรียง โดยมีท่านข้าหลวงประจำจังหวัดของท่านเป็น
ประธาน ร่วมแรงร่วมใจกันเป็นศุภมานฉันท์ กระทำพิธีเริ่มงาน
เฉลิมฉลองวันชาติของเรา ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นเกียรติยศและ
พากพุมใจที่ได้ มีโอกาสส่งคำปราศรัยของข้าพเจ้ามากล่าวร่วม
ในงานนี้ด้วย

การที่พี่น้องที่รักของข้าพเจ้าทั้งหลาย ได้ มีความสามัคคี
กลมเกลียวกันจะทำงานในจังหวัดของท่านสำเร็จเรียบร้อยไป
ด้วยความพร้อมเพรียงเช่นนี้ นับเป็นของน่าสรรเสริญยิ่ง
และเป็นศุภนิมิตอันแสดงชัดถึงความวัฒนาถาวรของประเทศ

ชาติไทย ที่จะได้ประสบตลอดไปชั่วกาลนาน ข้าพเจ้ารู้สึก
ปลาบปลื้มและอิ่มเอิบใจเป็นอย่างยิ่ง จึงหวังว่าพี่น้องทั้งหลาย
บรรดาที่มาชุมนุม ณ ที่นี้ จะรู้สึกเช่นเดียวกับข้าพเจ้าโดยทั่วกัน

การฉลองวันชาติคราวนี้ นับเป็นวาระที่ ๒ ในประวัติ
คลุสตรชาติไทย ซึ่งแสดงชัดอยู่แล้วว่า ชาติของเราคงมีนอยู่
ด้วยใจรวม ร่มเย็น เป็นสุขใน ท่ามกลางมรดก แห่งพระยศทั่วโลก
ท่านทั้งหลาย ได้ร่วมแรงร่วมใจ กันประกอบงานนี้ขึ้นด้วยความ
สมัครสมานสามัคคีเป็นน้ำหนึ่ง ใจเดียวกันตจวบถึพี่น้องร่วมสาย
โลหิต เดียวกัน ทั้งหมด อุปมาเท่า กับท่านทำงานฉลองใน
ครอบครัวของท่านเอง ความลำเอียงอันเกิดจากสามัคคีตั้งหน้าใช้
เป็นของเล็กน้อยมิได้ เพราะว่าการที่ทุกท่านนับตั้งแต่ ข้าราชการ
พ่อค้า คหบดี ตลอดไปจนถึงประชาราษฎร ต่าง
พร้อมใจร่วมใจกันทำได้ลำเจียงนั้น ไม่ใช่ของง่ายที่จะได้พบ
เห็นในวงการของชาติได้บ่อยนัก ความสามัคคีและความรักกัน
ดุจพี่น้อง ก่อให้เกิดความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน ข้าราชการ
เห็นอกราษฎร ราษฎรก็เห็นใจข้าราชการ ตลอดขึ้นไปจนถึง
รัฐบาลกับประชาราษฎรของชาติก็ดุจเดียวกัน ต่างเห็นอกเห็นใจ

ซึ่งกันและกัน ต่างจึงตั้งใจช่วยกันสร้างชาติให้ เป็นบึกแผ่น
วัฒนาถาวรยิ่งขึ้นโดยลำดับกาล

เมื่องานของเราได้ สำเร็จผล ตรงจุดประสงค์ ดังมี กิ
สมควรแล้วที่พี่น้องทั้งหลายจะได้ ร่วมกันทำการ ฉลองเฉลิมวัน
ชาติ อันเป็นเอกลักษณ์พิเศษเพื่ออัญเชิญคุณพระ ไตรยรัตน์ (ถ้า
เป็นจังหวัดที่มีราชภูมินับถือศาสนาอิสลาม ให้ตัด "คุณพระ
ไตรยรัตน์" ออก) และสรรพสังคีตสัทธาทวสาเกต ให้มา
ช่วยปกปักรักษาชาติ ไทยที่ รักของเราตลอดทั้ง พี่น้องชาวไทย
ที่รักของเราทุกคน และให้ คัมภีร์ของสิ่งที่เราได้ก่อสร้างไว้
แล้วทั้ง หรีอจะได้ก่อสร้างขึ้น ในวันข้างหน้าก็ ให้ลือลือลลภาพร
อัยมิมวัน เตอมคตลาย ขอให้ อำนาจศักดิ์สิทธิ์เหล่านั้นจงกล
บั้นศาลให้ความรักกันฉันพี่น้อง ความเห็นอกเห็นใจกัน
ความจำนงที่จะร่วมมือกันสร้างชาติของเรา นับตั้งแต่การทำมา
หากินทุกอย่างภายในครัวเรือน ตลอดจนไปจนถึงงานใหญ่อัน
เป็นภรณ์ยของชาติ วัฒนาถาวรยิ่งขึ้นในวันข้างหน้า

ในศกฤกษ์อันเป็นมงคลติดบดิน ข้าพเจ้า ขอเบียดงาน
ฉลองวันชาติของจังหวัดนี้ เพื่อเป็นสิริสวัสดิพิพัฒนามงคลแก่

พี่น้องชาวไทย และขอตั้งสัตยาธิษฐาน บูชาคุณพระพุทธ
 พระธรรม พระสงฆ์ ที่เคารพ (ถ้าเป็นจังหวัดที่มีราษฎร
 นับถือศาสนาอิสลามก็ให้เปลี่ยนเป็น “สรรพลึงคักคัสทอทว
 ลากตโลก”) จึงลดบันดาลให้งานฉลองวันชาติของจังหวัดนี้
 สำเร็จไปด้วยความราบรื่นทุกประการ และขอให้พี่น้องที่รัก
 ของข้าพเจ้าทั้งหมด จงประสบแต่ความ ชื่นบานสำราญใจ
 รุ่งเรืองตลอดด้วยอายุ วรรณะ สุขะ พละ ตลอดจนไปทุกที่พา
 วาตรีกาล

(ลงนาม) นายพลตรี พิบูลสงคราม
 นายกรัฐมนตรี

วังสพานกหลาย

๒๓ มิถุนายน ๒๔๘๓

กรมโฆษณาการ

๒๗ มิถุนายน ๒๔๘๓

รายงานการสร้างอนุสาวรีย์
ประชาธิปไตย และคำกล่าวตอบ

ของนายกรัฐมนตรี

เนื่องในรัฐพิธีเบ็คอนุสาวรีย์ ประชาธิปไตย

๒๔ มิถุนายน ๒๔๘๓

เนื่องในงานรัฐพิธีเบ็คอนุสาวรีย์ ประชาธิปไตย ในวันที่
๒๔ มิถุนายน ๒๔๘๓ นี้ ประธานคณะกรรมการจัดการ
สร้าง ได้เสนอรายงานการสร้างอนุสาวรีย์ประชาธิปไตยและ
ท่านนายกรัฐมนตรีได้ กล่าวตอบ - ดังปรากฏตาม ลำเนาต่อ
ไปนี้

รายงานการสร้างอนุสาวรีย์ “ประชาธิปไตย”

ศุภมัสดุ พระพุทธศาสนกาลเป็น อดีตภาค ๒๔๘๓
พรรษา ปรตฺยบันทมัย จันทรคตินิยม นาคสมพัตฺต

เชษฐภักดี ภาสกรวิเชียร จิตรวิจิตร สิริยศศิริกาล มีคุณาภมาศ
จตุรวิศิติมลรัตน จันทรวาร โดยกาลปริเนต

บัดนี้เป็นอุดม มงคลกาล แห่งงานฉลอง วันชาติ พุทธ
ศักราช ๒๔๘๓ ด้วยความ สนิทรมิตร สไมสมร และ ความปรองดอง
ปราโมทย์เป็นเอกฉันท์ ประชาชาติไทยทั่วทุกส่วนแห่งราชอาณาจักร
กมลจักรกำลังชุมนุมรุดอกุษาแห่งพิธีเบ็ช็อนลลดาวรีย์ "ประชา
ธิปไตย" ซึ่งรัฐบาล ได้ตั้งคณะกรรมการจัดสร้างขึ้นที่ตรงนี้
เพื่อเป็นถาวรนิมิตต์แห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตย

ในนามของกรรมการสร้างอนุลลดาวรีย์ "ประชาธิปไตย"
กระผมขอประทานเสนอรายงานการตั้งพร้อมด้วยประวัติที่มา
ของอนุลลดาวรีย์ แก่ ข. พณฯ นายพลตรี หลวงพิบูลสงคราม
นายกรัฐมนตรี ผู้เป็นประธานในการประกอบพิธีเบ็ช็อน
ไปนี้

เป็นที่ทราบกันอยู่แล้วว่า การที่คณะราษฎร ได้ขอรับ
พระราชทานรัฐธรรมนุญ ณ วันที่ ๒๔ มิถุนายน พุทธศักราช

๒๔๗๕ นั้น หาได้กระทำไปด้วยความมุ่งร้ายหมายขวัญ
 ท่านผู้ใด หรือด้วยความเห็นแก่ตนของบุคคลใดในขณะนั้น ไม่
 แต่ด้วยความจงรักภักดี ต่อประเทศชาติ อย่างแรงกล้า ได้กระทำ
 ไป เพื่อการ เปลี่ยนแปลง การ ปกครองโดย มีพระมหากษัตริย์
 ทรงเป็นประมุขของชาติตามรัฐธรรมนูญ และโดยคดีค่อย
 อำนาจอธิปไตยให้เป็น ของ ปวงชน เพื่อมีส่วนมีเสียง ในการ
 จรรโลงประเทศ ทั้งนี้ก็เพื่อจะได้ระดมกำลังช่วยกันแก้ความ
 เสื่อมโทรมของประเทศ อันไม่มีทางเยียวยาประการใดใน
 สมัยนั้น ให้พลันหายกลายเป็นดีไป และในเวลาเดียวกัน
 ก็เบ็ดวิธทาง บรมะ ประเทศ ชาติให้เจริญ ก้าวหน้าต่อไปให้ทัน
 เทียมอารยประเทศ ด้วยการประดิษฐ์ฐานหลัก ๖ ประการ ไว้
 เป็นแนวนโยบายดำเนิน การของรัฐบาล ซึ่งกล่าวโดยสังเขป
 ก็ได้แก่ หลักเอกราช หลักความ สงบภายใน หลักสิทธิ
 เสื่อมภาค หลักเสรีภาพ หลักเศรษฐกิจ และหลักการ
 ศึกษา

การเปลี่ยนแปลงการปกครองซึ่งเป็นผล สำเร็จ ลงด้วยดี
 นั้น ก็ได้อาศัยที่ได้รับความสนับสนุนและความร่วมมือร่วมใจ
 จากประชาชาติไทยในส่วนรวม ประหนึ่งว่าการเปลี่ยนแปลง
 การปกครองเป็นการกระทำของคนทั้งชาติ หรือเป็นการกระทำ
 ผู้ชอบด้วยมติมหาชนทั้งชาติก็ว่าได้ โดยเหตุดังนี้ในกาลสมัย
 ต่อมา เมื่อมีผู้พยายามทำลายล้างระบอบการปกครองนี้ พันธ
 ร่วมชาติจึง ได้ลุกขึ้นร่วมมือกับรัฐบาลช่วยกันปราบปรามจนสงบ
 รบคาบ ทุกคราวที่ ได้มีเหตุการณ์ที่จรตคคิมชอบเช่นนี้เกิด
 ขึ้น ทำให้จิตใจของประชาชาติส่วนรวมยึดเหนี่ยวแน่นแฟ้น
 เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ใน อันที่จะ พัททษ และเทอดทูน
 รัฐธรรมนูญ ได้คงสถิต เป็นหลักชัยในการปกครอง ของประเทศ
 ชาติโดยจิรวุติกาล

อนึ่ง ด้วยความร่วมมือแรง ร่วมใจเป็น อันดี ของ ประชาชน
 ทัวหน้าในระบอบรัฐธรรมนูญ รัฐบาลพร้อมด้วย ข้าราชการ
 และประชาชาติไทยทั้งปวง ได้บูรณะประเทศชาติ ชั่วในเวลา

อันน้อยมี ให้เจริญก้าวหน้าไปโดยรวดเร็ว รอบด้านเป็น
ประวัติการณ์

โดยเหตุที่การปกครองระบอบรัฐธรรมนูญ ได้ยังมค
ยั้งด้วยความวิวัฒนาการแก่ประเทศชาติดัง ได้กล่าวแล้ว จึง
ในงานฉลองวันชาติ และสนธิสัญญาใน พุทธศักราช ๒๔๘๒
พณฯ นายกรัฐมนตรี ในนามรัฐบาลของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ได้ประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์สร้างอนุสาวรีย์ "ประชาธิปไตย"
ระเพาะหน้ามหาสถูปนิบาต ซึ่งขมุนมกนั้นอยู่อย่างคับคั่งในบริเวณ
ที่ตรงนี้

คืบแต่เนิ่นมา การสร้างอนุสาวรีย์ประชาธิปไตยก็ได้
เริ่มลงมือในเดือนกรกฎาคมคกเดียวกัน การก่อสร้างแล้ว
เสร็จเมื่อวันที่ ๒๒ เดือน ๕ เวลา ๒๔ นาฬิกา สิ้นค่าใช้จ่าย
ในการสร้างประมาณ ๒๕๐,๐๐๐ บาท

อันว่าอนุสาวรีย์ที่ระลึกไม่ว่าอันที่แห่งใด จักมีคุณค่า
ทางจิตใจให้ยิ่งยืมนานได้ ก็ต่อเมื่อคนเรามีศรัทธาอันก่อให้เกิด

ความหมายแห่งอนุสาวรีย์นั้น ๆ ได้มีปรากฏโดยแน่ชัดแจ้ง
จะมีคุณนิมิตตะอะไรเล่าก็ใช้แสดงเป็นความหมายของอนุสาวรีย์
ประชาธิปไตย ได้ดียิ่งไปกว่า คุณนิมิตตะ อันเกี่ยว กับวันเปลี่ยนแปลง
การปกครอง ซึ่งเป็นวันที่ให้กำเนิดแก่แห่งชาติ เป็น
วันที่ฟื้นฟูและสถาปนาชีวิตจิตใจใหม่ ในการสร้างชาติ คุณ
นิมิตตะเช่นว่านั้นแสดง เป็น สำคัญ อยู่ แล้วใน ส่วน ประกอบของ
อนุสาวรีย์ คงจะได้กล่าวต่อไปนี้ คือ

๑. ยักทั้ง ๔ ด้าน ของ อนุสาวรีย์ วัดสูงจาก แผ่นพื้น
๒๔ เมตร มีรัศมียาว ๒๔ เมตร วัดจากจุดศูนย์กลาง
ของบ่อมหัตถ์พานรัฐธรรมนูญ ไปถึงขอบสุดของแผ่นพื้น ส่วน
สูงและยาวของส่วนประกอบดังกล่าวนี้ หมายถึงวันที่ ๒๔
มิถุนายน ซึ่งเป็นวันทำการเปลี่ยนแปลงการปกครอง

๒. บน ใหญ่ที่รองรับอนุสาวรีย์มี ๗๕ กะบอก หมายถึง
ถึงพุทธศักราช ๒๔๗๕ ซึ่งเป็นปีที่ทำการเปลี่ยนแปลงการ
ปกครอง

๓. ภาพยนตร์ซึ่งดัดแปลงแสดงประกอบนิเวศน์โดยบริบทของ
 ส่วนล่างบิกตง ๔ หมายถึงประวัติการของคณะราษฎร ตอน
 ที่ดำเนินการนัดหมาย และแยกย้าย กระทำการเปลี่ยนแปลงการ
 ปกครอง ณ วันที่ ๒๔ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๗๕

๔. ภาพยนตร์ธรรมนุญ ซึ่งตั้งอยู่บน บันไดกลาง ของ
 อนุสาวรีย์ มีส่วนสูง ๓ เมตร หมายถึงเดือนที่ ๓ คือ
 เดือนมิถุนายน ซึ่งเป็นเดือนเปลี่ยนแปลงการปกครอง

๕. รูปพระขรรค์ตั้ง ๖ ซึ่งตั้งประดับโดยรอบบันไดกลาง
 ที่ตั้งพานรัฐธรรมนูญ หมายถึงหลัก ๖ ประการ อันเป็น
 นโยบายของคณะราษฎร ในการเปลี่ยนแปลงการปกครอง

อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย นอกจากจะเป็นที่ระลึกอัน
 มีค่าคู่กับความวัฒนาถาวรแห่งการปกครองระบอบใหม่แล้ว ยัง
 เป็นศิลาประวัติศาสตร์ชิ้นหนึ่งของ ไทยที่เพิ่มความ สง่างาม ให้ แก่
 กรุงเทพมหานครและแก่ดินนราชธานี ซึ่งเวลานี้ทางการ
 กำลังบูรณะ ให้มีสภาพสง่างามขึ้นด้วยการปลูกสร้าง อาคารตาม
 โครงการแรกเริ่มที่ ได้สถาปนาขึ้น

อนึ่ง ถนนประชาธิปไตย ที่ตัดมาบรรจบ กับ ถนนดาวรีย์
 ประชาธิปไตยและสะพานเฉลิมวันชาติ พ.ศ. ๒๔๘๓ ที่ข้าม
 คลองบางลำภู อันเป็นส่วนหนึ่งของถนนสายนี้ ได้เปิดใช้
 การเป็นสาธารณประโยชน์ตั้งแต่นั้นแล้ว โดยท่านนายก
 เทศมนตรีกรุงเทพเป็นผู้กระทำพิธีเปิด ถนนประชาธิปไตย
 และสะพานเฉลิมวันชาติ ก็เป็นสาธารณูปโภคที่ได้สร้างขึ้น
 ใหม่อันจะเป็นอนุสรณ์ส่วนหนึ่ง ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับการเปิด
 ถนนดาวรีย์ประชาธิปไตย ในวันนี้ ฉะนั้นจึงขอประทานเสนอ
 รายงานการสร้างโดยสังเขป เป็น ประวัติย่อ ใน อุดม
 มงคลการนี้ด้วย

การสร้างถนนประชาธิปไตย เป็นการดำเนินนโยบาย
 ส่วนท้องถิ่น ที่สอดคล้อง ต้องกับนโยบาย ของรัฐบาล ใน อันที่จะ
 ส่งเสริมการจราจร และปรับปรุงเขตค้พระนครส่วนนี้ให้ถูก
 ลักษณะยิ่งขึ้น ทั้งเป็นการสอดคล้องต้องกันกับโครงการ
 ผังเมืองโดยทั่วไปของกรุงเทพมหานครอีกด้วย เทศบาลนคร

กรุงเทพได้ตั้งคณะกรรมการ เป็น ผู้ดำเนินการ สร้าง ถนนสายนี้
นับตั้งแต่เริ่มสำรวจแนวทางเป็นต้นมา จนการสร้างและยก
เสาไฟฟ้าแล้วเสร็จ รวมเป็นเวลา ๖๕ วัน ค่าใช้จ่าย
ในการสร้าง ถนน ประชาธิปไตย และ สะพาน เติมวันชาติ
พ.ศ. ๒๔๘๓ เป็นเงินรวมทั้งสิ้น ๑๖๑,๖๕๔.๓๒ บาท

บัดนี้ ได้ขุดถมอุกษั่มทางมงคลกาด คณะกรรมการสร้าง
ถนนลลวารีย์ ขอประธานอัญเชิญ พล.ร. นายกรัฐมนตรี
กระทำพิธีเปิดถนนลลวารีย์ประชาธิปไตย เพื่อให้ลลิตสถาพร
เป็นหลักชัยของประชาชาติ ชั่วกาลนาน เทอญ

คำกล่าวตอบของ พันฯ นายกรัฐมนตรี

ในการเปิดอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย

ณ วันชาติ ๒๔๘๓

ท่านกรรมการและท่านผู้มีเกียรติทั้งหลาย

ข้าพเจ้า มีความ ยินดี อย่างยิ่ง ที่ได้ มาประกอบ พิธี
เปิดอนุสาวรีย์ ประชาธิปไตย ใน ขณิลักขัต สมัย แห่งงานฉลอง
วันชาติ ณ ท่ามกลางมหาสังคีตชาติมา ประชากราษฎร และชาว
ต่างประเทศทั้งหมด

เมื่อ ได้ พังรายนาม การ สร้าง อนุสาวรีย์ ประชาธิปไตย
และสิ่งก่อสร้าง ในวาระบริเวณนี้ คือ ถนนประชาธิปไตยและ
สะพานเฉลิมวันชาติ พ.ศ. ๒๔๘๓ ประกอบกับที่ได้ มาเห็น
ประจักษ์แก่ตา ณ ที่นี้ด้วยแล้ว ก็ทำให้ยังเกิดความปลาบปลื้ม
ยินดียิ่งนัก ในการที่ชาติ ของเรา ได้ วัตถุประสงค์ อัน มีค่า และ
วิจิตรงดงาม ซึ่งสร้างสำเร็จ ในเวลาอันรวดเร็ว ในนาม
ของประชาชาติ ไทย ข้าพเจ้า ขอ แสดง ความ ขอพบ ใจ คณะ

กรรมการสร้างอนุสาวรีย์ ถนน และสะพาน ซึ่งกล่าวแล้ว
รวมทั้งบรรดาผู้มีส่วน ในการสร้างนั้นตลอด ถึงกรรมการ ทุกคน โดย
ทั่วกัน

ข้าพเจ้าเห็นห้องด้วยกับท่านประธานกรรมการสร้างอนุ-
สาวรีย์ประชาธิปไตย ที่ได้แนบกล่าวถึงคุณค่าแต่ละประวัติด
มาของอนุสาวรีย์นี้ และขอกล่าวเสริมไว้ด้วยว่า การที่ชาติ
เราพร้อมกันจัดสร้างอนุสาวรีย์นี้ขึ้น ก็โดยได้คำนึงถึงการ
ที่ชาติ ไทยเรา ได้มีการปกครองตามระบอบรัฐธรรมนูญ ซึ่ง
ท่านย่อมทราบดีแล้วว่า การที่ชาติ ไทยมีรัฐธรรมนูญนั้นกระทำ
ตามมติมหาชนเป็นใหญ่ จึงเป็นเหตุให้การปกครองระบอบ
รัฐธรรมนูญมีรากฐานมั่นคง และสามารถประสิทธิ์ประสาท
ความเจริญก้าวหน้าอย่างกว้างขวางให้แก่ประเทศชาติทุกวิถีทาง
โดยนัยนี้ เราทั้งชาติจึง ได้พร้อมกันรับเอาวันที่ ๒๕ มิถุนายน
เป็นวันชาติ เพราะถ้อยเหมือนหนึ่งว่า เป็นวันที่ ได้กำเนิด
การฟื้นฟูชีวิตจิตใจของชาติขึ้นใหม่ ให้ดำเนินเสมออารย
ประเทศ

การมีรัฐธรรมนูญเป็น หลักการ ปกครอง ประเทศนั้น เป็น
 ของจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับชาติที่เจริญรุ่งเรืองแล้ว เพราะ
 ความเจริญของชาติย่อมขึ้นอยู่กับ การ สอดคล้องดูแล และอำนวยความสะดวก
 ความเป็นอยู่ของคนทั้งชาติ ให้มี ระดับสูงขึ้น ตามความ ต้องการ
 ของชาติ ในส่วนรวม เมื่อ เป็นเช่นนี้ งานของชาติก็ตอง
 ขยายวงกว้างออกไปอย่างกว้างขวางเป็นธรรมดา มีส่วน
 งานใหญ่และส่วนปลีกย่อย ให้มากพอกับที่จะ เป็น ประโยชน์แก่
 ราษฎร โดยทั่วถึง งานนี้จะสำเร็จด้วยดีก็โดยที่คนทั้งชาติต่าง
 มีส่วน มีเสียง และความ ร่วมแรง ร่วมใจ ใน การ บำรุง ประเทศ
 ตามหน้าที่อันเป็นส่วนงานของตน ตามที่ระบุ ไว้ ใน รัฐธรรมนูญ
 แล้ว

รัฐธรรมนูญ แห่ง ราชอาณาจักร ไทย ได้ เหนือค พระ มหา
 กษัตริย์ ไว้ ในฐานที่ทรงเป็นประมุขของชาติ เป็นที่เคารพ
 สักการเห็นอกการล่วงละเมิดและเป็นที่ รวมขวัญ ของ ประชาชน
 ชาว ไทย ทั้งนงเพื่อ เป็นปัจจัย ให้คนทั้งชาติสมัครสมานสามัคคี

เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เพื่ออนุวัตน์ตามรัฐธรรมนูญ พระมหากษัตริย์ จึงทรงปฏิบัติในทางอันเป็นพระคุณแก่ชาติ ทรงเว้นการปฏิบัติพระองค์ในทางอันเป็นพระเดช และทรงเว้นจากพระราชกรณียาวัตรใด ๆ อันจะเป็นทางนำมา ซึ่ง ความ ล่มจมของประเทศไทยหรือก่อให้เกิดการเกลียดชังในพระองค์ท่านขึ้นได้

ในด้านรัฐบาล ก็มีคณะรัฐมนตรี เป็นผู้บริหาร ราชการแผ่นดิน ปฏิบัติหน้าที่เป็นตัวแทนของประชาชน และดำเนินนโยบายตามแต่ประชาชนส่วนมากจะเห็นชอบ มีข้าราชการประจำปฏิบัติงานตามนโยบายโดย สมอง ความ รับผิดชอบ จาก รัฐบาล เป็นชั้น ๆ ลดหลั่นกันลงไป ก็ยเพื่อที่จะเป็นหลักประกันมิให้รัฐบาลล้มล้างรัฐธรรมนูญต้องการ เราก็มีสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้ควบคุมการบริหารของรัฐบาลตลอดทุกระยะกาล หลักการมีอยู่ดังนี้ งานของชาติจึงดำเนิน ไปด้วยความเป็นระเบียบ และรัดกุม ทั้ง ไม่มีช่องที่จะให้เกิดการเฉื่อยช้าขึ้นได้ ผด

ที่ประจักษ์ก็คือ เราได้ช่วยกันปรับปรุงประเทศชาติของเรา ทั้งในส่วนตัวจิตใจและในลัทธิโครงการ ให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น ไปอย่างรวดเร็วจนพอล่าวได้ว่า ได้เข้าระดับเดียวกับ อารยประเทศมากหลาย ที่เขาได้ปรับปรุงกันมาก่อนเราเป็น เวลาช้านาน ซึ่งทั้งนี้ปรากฏว่าเป็นที่สนใจของประชาชาติ โดยทั่วกัน ข้าพเจ้าต้องขอสรรเสริญสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน และอุดมงามความดีของบรรดาข้าราชการ ไว้ ในบัดนี้ด้วย

ในด้านพี่น้องชาวไทยผู้เป็นอาณาประชาราษฎร นั้นแล้ว ตั้งแต่ได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นต้นมา ก็ได้ ให้ความช่วยเหลือและความร่วมแรงร่วมใจ แก่รัฐบาลเป็นอันดี ในทุกส่วทางเท่าที่จะพึงกระทำได้ ระดมในเมื่อรัฐบาลได้ยื่นมือเข้าช่วยเหลือและตั้งเสริมในการ อำนวยพินิจ ความสามารถ เช่น เป็นต้นว่า ในทางเกษตรกรรม พาณิชยกรรมและอุตสาหกรรม เป็นต้น ในการขอรับใช้ลูกชั้นประกอบกิจการงานเชิงกว้าง ล่วงตนแล้วกว้างชาติก็ดี พี่น้องชาวไทยก็ไม่ได้รังเกียจจะ

ปฏิบัติตาม และหันหน้าเข้าช่วยเหลือกันลัดแต่จะทำได้คนละ
ไม่คนละมือ ทั้งนิยมเป็นที่น่าชื่นชมอย่างยิ่ง

ในด้านการศึกษาทั้งวิชาสามัญก็เช่นเดียวกัน เราได้
ช่วยกันสะสมและสร้างสมุดกำลังคนจนมีสมรรถภาพและความ
เข้มแข็งอย่างน่าพอใจ เราจะเห็นกำลังของชาติส่วนแรก
คือ ทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ ข้าราชการ ข้าราชการ
ซึ่งสามารถจะละละชีวิตปฏิบัติกรรมาเพื่อชาติได้ ในทันที นัก
ส่วนหนึ่ง คือลูกเสือ นักเรียนชาย นักเรียนหญิง ซึ่งกำลัง
รับการอบรมเพื่อปฏิบัติงานอันหนักของชาติในอนาคต ประกอบ
ขึ้นเป็น กระบวน สอนสดนาม เดินผ่าน อนุสสาวรีย์ ประชาธิปไตย
อย่างน่าปลื้มที่สุด ณบัดนี้แล้ว การ ได้มาซึ่งกำลังของชาติ
เห็นปานฉะนี้ ไม่ใช่เพราะการปฏิบัติอันเข้มแข็งและน่าชมเชย
ของเจ้าหน้าที่รัฐบาลและทหารฝ่ายเดียว หากเป็นเพราะ ได้
รับความเข้าใจให้ช่วยเหลือทั้งกำลังกาย กำลังใจ และกำลัง
เงินอุดหนุนจากพี่น้องร่วมชาติ ตลอดจนชาวต่างประเทศด้วย

ความสำเร็จใหญ่หลวงนานาประการ ดังที่ข้าพเจ้าได้นำ
 มากล่าวเพียงสังเขปนี้ ถ้วนมีมูลกรรมสืบเนื่อง มาแต่มีรัฐ-
 ธรรมนูญ เป็นหลักการปกครองประเทศไทยในปัจจุบัน ในการ
 ระลึกถึงสิ่งสำคัญยิ่งของชาติดังกล่าวแล้ว จึงเห็นพร้อมกัน
 ว่าสมควร จะได้สร้างอนุสาวรีย์ประชาธิปไตยขึ้นไว้สำหรับ
 เป็นที่รวมจิตใจของบรรดาพี่น้องชาวไทยให้เข้าสู่จุดหมายเดียว
 กัน และด้วยความประสงค์ที่จะให้พี่น้องชาวไทย มีความ
 สัมผัสमान เป็นเอกฉันท์ ในการสร้างชาติต่อไป จึงได้ร่วม
 เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายนเป็นวันชาติ เพื่อทำการฉลอง และ
 รมแรงทวาราชอาณาจักร

บัดนี้ ได้ยุติลงแล้ว ข้าพเจ้าขอเชิญชวนพี่น้องชาว
 ไทยทั้งมวลร่วมกับข้าพเจ้า กระทำพิธีเปิดอนุสาวรีย์ประชา-
 ธิปไตย ขอให้อนุสาวรีย์นี้สถิตสถาพร เป็นอนุสรณ์สถาน
 อันศักดิ์สิทธิ์ ทรงไว้ซึ่งอิทธิบาทด้วยประการทั้งปวง เป็น
 บัณฑิตใหญ่หลวงนำมาชีวิตจิตใจของพี่น้องชาวไทยให้สัมผั-

สมานตามหลักการในการสร้างชาติที่รักของเราให้ยิ่งด้วย อารย
ธรรม ขอดังปณิธานอันใหญ่ของคุณพระพุทธ พระธรรม พระ
สงฆ์ อันเป็นนิรันดร์บุญเขตต์ จงได้ปกปักรักษาประเทศ
ชาติที่รักให้อยู่สวัสดิ์ชั่วกาลปาวสาน เทอญ

สุนทรพจน์ของนายกรัฐมนตรี

กล่าวทางวิทยุกระจายเสียง

แก่ประชาชนชาวไทยทั้งมวล

ในโอกาสกักตมภัยแห่งงานเฉลิมฉลองวันชาติ

๒๕ มิถุนายน ๒๕๒๓

ณ สถานีวิทยุกระจายเสียง สทท

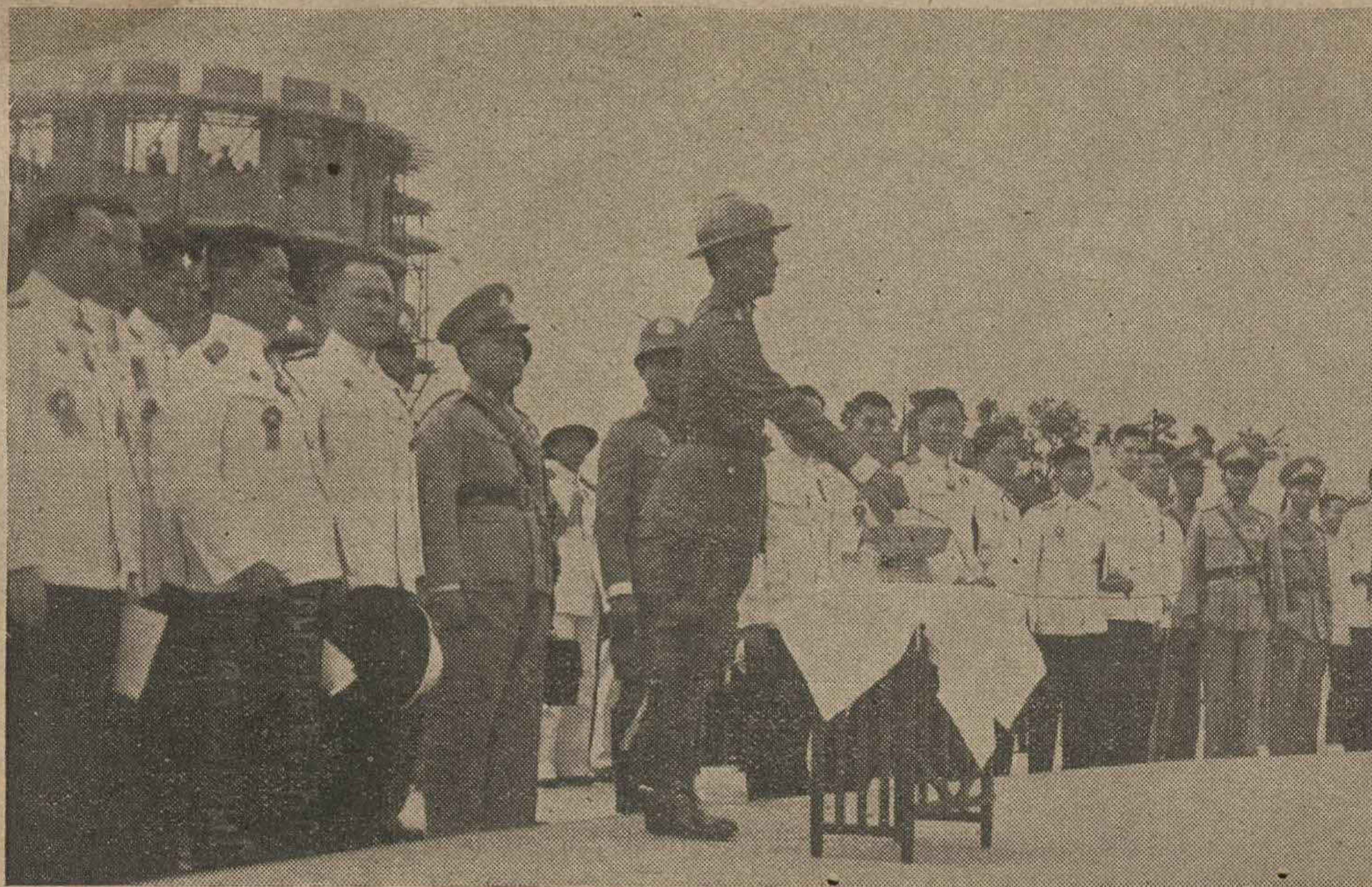
พี่น้องชาวไทยทั้งมวล

วันนี้ ได้ตั้งมาบรรจบครบ วารสารที่ ชันสุข คำราม ของพี่
น้องทั้งหลายอีกวาระหนึ่ง คือ วันที่ ๒๕ มิถุนายนนี้ ซึ่งเป็น
วันอภิถันกักตมภัยและวัน สำคัญที่สุดของชาติ โดยเรา และจะ
ได้ทำการเฉลิมฉลองและรื่นเริงกันอย่าง พริ้มเพี้ยง การ
ฉลองและรื่นเริงในบั้นเป็นคำรบ ๒ จำเดิมแต่ ได้ ประกาศให้
เอาวันที่ ๒๕ มิถุนายนนี้ เป็นวันชาติ ใน พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นต้นมา
ในโอกาสนี้ข้าพเจ้ามีความยินดียิ่ง ที่ได้ รับเกียรติจกให้มา

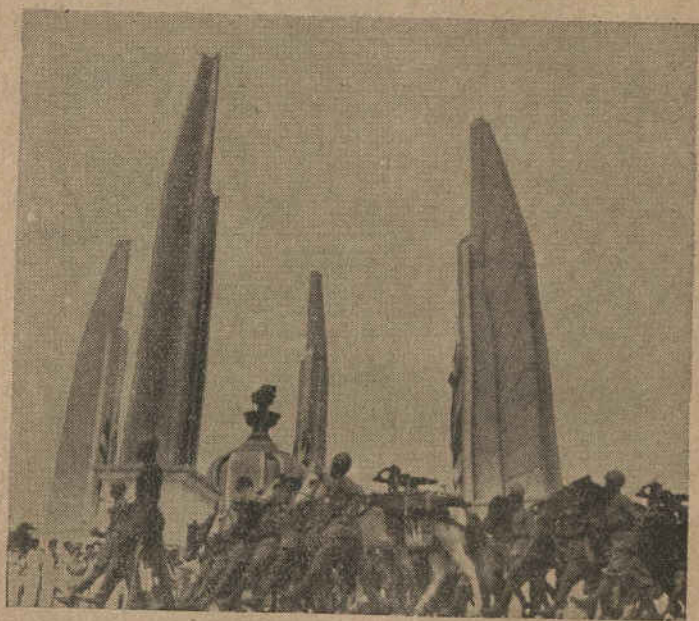
กล่าวคำปราศรัยแก่พี่น้องทั้งหลายที่มาร่วมฟัง

ในวันชาติลาวแรกเมื่อปลายนี้ ข้าพเจ้า ได้กล่าวให้
ท่านฟังแล้วถึงมูลเหตุที่เราได้เลือก เขาวันที่ ๒๔ มิถุนายน เป็น
ชกิลดกษัตริย์ที่จะทำงานเฉลิมฉลองและวันเวียงเป็นงานประจำ
ตลอดไป เพราะวันที่ ๒๔ มิถุนายนเป็นวันเริ่มก่อสร้างสร้าง
การปกครองใหม่ในระบบประชาธิปไตยโดยมีรัฐธรรมนูญเป็น
หลักกับรัฐธรรมนูญ และยิ่งกว่านั้นยังเป็นวันที่คนไทย
รวมทั้งข้าพเจ้าผู้พูดนี้ด้วย ได้รับสิทธิเสรีภาพ สมภาพ ใน
ส่วนตัว และมีสิทธิมีเสียงในการปกครองบ้านเมืองของไทยเรา
ร่วมกับรัฐบาล และอย่างฉันท์ญาติพี่น้องกันด้วย

เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายนคือวันชาติ เป็นวันเริ่มนำมาซึ่ง
ความพอใจและความสุข สัจธรรมมาสู่เราทั้งหลายด้วย ประการ
หนึ่ง เราชาวไทย จึงต้องร่วมมือ สม่ครสมานกันทำการเฉลิม
ฉลองและวันเวียงกันอย่างเต็มที่ เป็นการสมโภชสิ่งที่เรา ได้ร่วม
กันสร้าง ตั้งสัจจะตั้งใจให้เกิดแก่ตัวเราและชาติของเราใหม่หนึ่ง)

นายกรัฐมนตรีกระทำพิธีเปิดอนุสาวรีย์ "ประชาธิปไตย" ๒๔ มิถุนายน ๒๔๘๓

ขบวนทหารสวนสนาม ณ อนุสาวรีย์ "ประชาธิปไตย"
ในงานฉลองวันชาติ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๘๓

ข้าพเจ้า ได้กล่าว ไว้ ในคำปราศรัยคราวอภิรักษ์ชาติสมัยแห่ง
 วันท้าย คค ๒๔๘๒ ว่า การปกครองในระบอบนี้เป็นการปก
 ครอง ที่อาศัยคนมากช่วยกันทำงาน ให้ล่วงไปโดยเร็วพลัน ทัน
 เวลาชนิดที่เรียกว่า "หน้าวัง" เพราะฉะนั้น ในขั้นนี้จึงต้อง
 ไป เราจึงต้องพยายามทำให้เห็นผลว่าถึงได้เป็นสิ่งก้าวหน้า
 เกิดใหม่ขึ้นมา สำหรับพวกเรา ได้เห็นผลอันน่าพึงใจแล้วคือ
 นอกจาก อนุสัญญาว่าด้วย นมแล้ว ในวันชาติวันเรา ได้ทำการเปิดและ
 ฉลองถึงที่ เกิด ขึ้น มา ใหม่และเป็น สมบัติใหม่ ของประเทศชาติ
 นี้เป็นผลผลิตที่ เกิด ขึ้น จากระบอบ การ ปกครองนี้ ถึงที่
 ข้าพเจ้าจะขอชี้แจงรายการสิ่งซึ่ง ให้ พนองทั้งหลายทราบ เพียง
 เท่านี้ ด้ ับรายการจากเจ้าหน้าที่ คือ

๑. ได้เปิดถนนและ ทางหลวงใหม่ รวม ๑๘ สาย
 และสายยาวที่สุด คือ ถนนประชาธิปไตย จากกรุงเทพฯ ถึง
 อยุธยา

๒. ได้เปิดสะพานใหม่ รวม ๓๒ สะพาน ทั้งนี้ ไม่

นับสะพานดำสำหรับ ถนนสายใหญ่ ๆ ซึ่งยังมีอีกเป็นจำนวนมาก

๓. ได้เปิดโรงเรียนเป็น ที่ศึกษา ของ ลูกหลาน ของเรา

รวม ๒๒ โรงเรียน

๔. ได้เปิดที่ทำการใหม่ทั้งของรัฐบาลและเทศบาล รวม

๒๑ แห่ง

๕. ได้เปิดโรงงานอุตสาหกรรม รวม ๑๐ แห่ง

๖. ได้เปิดธนาคารและ บริษัทใหม่ซึ่งเป็น ของ ไทย แท้

รวม ๓ แห่ง

๗. ได้เปิดสนามบินพาณิชย์ รวม ๓ แห่ง

๘. ได้เปิดบ่อน้ำสาธารณะ รวม ๗๔ แห่ง

๙. ได้เปิดสุขาตาสาใหม่ รวม ๔๒ แห่ง

๑๐. ได้เปิดสถานพยาบาลใหม่ รวม ๙ แห่ง

๑๑. ได้เปิดสายการบินใหม่ รวม ๒ สาย

นอกจากนี้ยัง ได้ เปิดทำนบ สถานจ่ายน้ำบาดาล ส่วน

ตัวอย่างและโรงงานกรรม ขึ้นเป็นอันมาก รวม ทั้งจัดตั้ง และ

เขตราชพัสดุอันดี เขตสถานที่เปลี่ยนอากาศชายทะเล ท่าพิศ
มั่งรากล้างกระหวาง ยุคศิธรรม และ โรงเรียน ชาติ สงเคราะห์
อีกด้วย

การที่ชาติของเรา ได้ มีทรัพย์สินสมบัติเพิ่มพูน โดย ชนเผ่า ถึง
เพียงนี้ ย่อมเป็นเครื่องแสดงชัดว่า ชาวราชการกับประชาชน
ได้ร่วมมือกันทำงาน เข้มแข็งยิ่งนัก การ งาน จึงก้าวหน้า ไป
ได้เช่นนี้ภายในระยะเวลาเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ซึ่งไม่สามารถค้น
พบในประวัติศาสตร์ของไทยแต่กาลก่อน จึงเป็นการสอดคล้อง
ต้องกันกับทักกล่าวมาข้างต้นว่า วันนี้ เป็นวันชาติ เป็นวันสุข
สำราญของพี่น้องทั้งปวง เป็นวันมตตกันตทซซซว่า เราจะได้
รับความสุขสำราญทั้งเวลานี้และสืบ ไปในวันข้างหน้า ฉะนั้น
ข้าพเจ้า จึงใคร่ ขอให้ พี่น้อง ทุกท่าน จง ชม งาน อัน สำเร็จ เป็น
ทรัพย์สินของชาติของท่าน นับแต่ขนส่งสารวิทย์ ถนน สะพาน
โรงเรียน โรงพยาบาล สุขศาลา ฯลฯ ซึ่งเบ็ดตัวไปแล้ว ทุก
แห่งทุกจังหวัด และขอจง ใช้สิ่งที่เราสร้างและทดลองนี้ ให้เป็น

ประโยชน์แก่ตัวท่านและชีวิตของท่าน ทั้งขอวิงวอนให้พี่น้อง
ทั้งมวลจงพร้อมกันและตั้งรักษาของ ของเจ้านไว้ ให้ถาวร ขอ
ให้นกตง อยู่เสมอว่าของเหล่านี้ เป็นสมบัติของพี่น้อง ชาวไทย
ทั้งมวล

เมื่อวันเป็นวันสิริมงคลดังกล่าวมาแล้ว ก็เป็นการ สม
ควรที่ข้าพเจ้าจะขอวิงวอนถึงการสร้างชาติที่ ได้โดยกล่าวมาแล้ว
โดยพลการเมื่อวันอภิเษกขัตติย์ มัย ท้ายศก ๒๔๘๒ นี้ อีกว่า ๑
เป็นการขอแรง ขอความร่วมมือ จากท่านเพื่อความปลอดภัย ของ
ชาติร่วมกันด้วยประการ ทั้งปวง

ย่อมทราบกันมามากแล้วว่าชาติ ไทยนั้น ก่อเกิดขึ้น จากพี่
น้องชาวไทยทุกคนร่วมกัน ตั้งภูมิลำเนาและประกอบกิจการอาชีพ
เป็นครอบครัว หลายครอบครัวร่วมกันก็เป็น หมู่บ้าน หลายหมู่
บ้านรวมกันเข้าเป็นตำบล หลายตำบลรวมกันเป็นอำเภอ และ
เป็นจังหวัด จนถึง ๗๐ จังหวัดร่วมกันเป็นชาติ มีรัฐบาล
ปกครองบริหารงาน การเป็นเช่นนี้ ชาติจึงเกี่ยวกับตัวเราเอง

อย่างแยกไม่ออก เพราะชาติก็คือตัวเราด้วยกัน และ ตัว
เราทั้ง ๑๔ ล้านคน ก็คือ ชาติ ไทย การสร้างชาติ ก็ คือ การ
สร้างตัวของคนทุกคน ในบรรดา ประชากรของชาติ ให้ ดี ถ้า
เราทุกคนมีร่างกายแข็งแรง มีวัฒนธรรมดี มีศีลธรรมงาม
และมีอารยธรรมดี — คืออย่าง ไทย ซึ่ง ไม่มีใครจะตี ง่ายๆอยู่แล้ว
ประกอบอาชีพให้รุ่มรวยตั้งนี้ ชาติ ไทยก็จะดีตาม ไปด้วยโดย
ไม่ต้องสงสัยเลย ชาติและประเทศก็จะเป็นขี้กแผ่นดินหนา
จะท่ามาค้าขึ้น ไม่มีชาติอื่นจะมาข่มเหงโดยไร ศีลธรรม อย่าง
ที่ขี้ยา ตาทวดของเรา ได้ประสบมาแล้ว

นอกจากนั้น งานสร้างชาตินั้น เป็นงานใหญ่ — ใหญ่
ยิ่งสิ่งใด ๆ ทั้งสิ้น เพราะเป็นแม่บทของการครองชีพแห่งประ
ชากร ในส่วนรวม ฉะนั้น จึงจำเป็นยิ่งที่จะต้อง ได้ มีการร่วมมือ
กันอย่างแน่นแฟ้นระหว่างรัฐบาลกับราษฎร ได้แก่พี่น้องชาว
ไทยทุก ๆ คน ยิ่งเวลานี้ อันเป็นเวลา ที่โลกกำลังตกอยู่ในภาวะ
คับขันอย่างยวดยิ่งด้วยแล้ว ถ้า ไทย ไม่ช่วยกัน ก็จะต้องนำตา

โหดในขนาดนี้ ไม่ใช่โหดเลย

ฉะนั้น เพื่อจะให้งานสร้างชาติสำเร็จผล จำจะต้องแยก
กันทำเป็น ๒ ทาง คือ ด้านประชาชน ทาง ๑ กับด้านรัฐบาล
และข้าราชการ อีกทาง ๑ ทั้ง จะจำแนก เป็นกรณีๆ ไป ดังนี้

๑. ด้านประชาชน ประชาชน อัน เป็น พลเมือง
ของชาตินั้น จำจะต้องปฏิบัติความเป็นอยู่ ให้ชอบด้วยหน้าที่ ของ
ตนแต่ละคน เช่น ใครมีร่างกาย อ่อนแอ ต้องบำรุงกำลัง
ให้แข็งแรงขึ้น ใครเลือกโถมในอนาถมัย ดังเจ็บ ไข้ต้องรีบ
รักษา ใครสมบุรณ์ ในพละนามัยแล้วต้องบำรุงตัวไว้ อย่าให้
โรคภัยอาบมาเบียดเบียน ทั่วๆ คนต้องให้มัวดมธรรมและศีล
ธรรมประจำใจจึงจะ ได้ ซื่อว่าดังพร้อมแล้วซึ่ง อารยธรรม ทุก
คนต้องคิดตั้งประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว ไม่ยั้งควรทำสิ่ง
ที่เป็นภัยแก่ตนและคนอื่น สิ่งใดเป็นของ ของส่วนรวมและเป็น
สาธารณวัตถุ จำต้องช่วยกันรักษาไว้ ไม่ทำลายเสีย สิ่ง
ใดเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ต้องไม่พยายาม ทำลาย หรือ

ดังนั้น จึงจะเรียกว่ามีวัฒนธรรมสมัยใหม่ นอกจากนั้นประชา
 ชาติไทยยังมีความจำเป็นต่อหาอาชีพประจำตัว จะเร็วหรือเป็น
 คนจรนอนหมอนหมอน อยู่เรื่อยๆ ไม่หาได้ ไม่ กลักรวมกต
 หุดถกรวมกต กุดลาหกรวมกต พานิชยการกต หรือการ
 ทำงานรัฐบาลกต เหล่านี้ต้องเร่งมือเขาเป็นการครองชีพ ของ
 คนเสียโดยเร็ว ขย่ำรชช่า เพราะคนต่างชาติจะมายึดเอาไป
 หมด เราไทยจะนอนกดางคินกนกลางทรายรอวันตาย ต้อง
 รีบหยาบช่วย เอาไว้

สิ่งที่เขาอยากเห็นให้มากที่สุด คือ รัฐบาลมีความมุ่ง
 หมายอันแน่วกล้า ที่จะให้ พันธของชาว ไทยแยกย้ายกันไปจับ ที่หัก
 ร่างทางพงท่าประโยชน์ทางหาทรัพย์ ในดิน สีน ในน้ำ เรา
 ทราบกันแล้วว่าแผ่นดิน ไทยของเราเป็นที่ยึด และยังมีร่าง
 ร่างเปล่าอยู่มากหลาย รัฐบาลพร้อมที่จะให้กรรมสิทธิ์แก่ราษฎร
 ที่ปฏิบัติถูกต้อง ตามกฎหมายเกี่ยวแก่ที่ดิน และ ช่วยเหลือ
 ต้าพันธของชาว ไทยพากันแยกย้าย ไปหาที่ท่ามาหากิน ทั้งภูมิ

ถ้าเนาทำทรกร้างว่างเปล่าให้เป็นตมประโยชน์ ชาติไทยก็
 จะได้ขยายตัว ความมั่นคงใหญ่หลวงของชาติก็จะยังเกิดมี
 และเพิ่มพูนยิ่งขึ้น ในเรื่องนี้รัฐบาลได้ตั้งกรรมการขึ้นคณะ ๑
 ทำการพิจารณาหาทางที่จะให้ราษฎรได้มีความสะดวกในการ
 มีที่ทำกินและขยายตัวออกไป เมื่อกรรมการคณะนี้ทำงาน
 สำเร็จและเสนอวิธีการอย่างใด อย่าง ๑ ขึ้นมา รัฐบาลก็จะ
 ได้พิจารณาโดยรอบคอบ แล้วเริ่มปฏิบัติการ เพื่อประโยชน์ต่อ
 ราษฎรทันที ข้าพเจ้าหวังว่าพี่น้องทั้งหลายจะยินดียอมรับและ
 ดำเนินตามวิธีการของรัฐบาล ในวันที่ ๑ ข้างหน้าเราจะได้เห็น
 แผ่นดินไทยของเรามีส่วนร้างว่างเปล่าน้อยลงไปกลายเป็นที่
 ให้ความสมบูรณ์ พืชพันธุ์ พืชของชาวไทยทั้งหลายต่างจะมี
 ที่ดินเป็นกรรมสิทธิ์ของตน ๆ สำหรับประกอบ การหาเลี้ยงชีพ
 คลอดชีวิตและเป็นมรดกตกทอดไปถึงบุตรหลาน เมื่อพี่น้อง
 ชาวไทยได้มีหลักฐานมั่นคงเช่นนี้ ก็นับเป็นความมั่นคงของ
 ประเทศชาติ และสมความต้องการของข้าพเจ้าอย่างที่สุด

๒. ทางตำรา รัฐบาลและข้าราชการ ทางด้านมนุษยชาติ

รับภาระในการสร้างชาติอยู่เต็มที่แล้ว โดยเป็นผู้หาทางให้
 ประชาชน ช่วยเหลือประชาชนเต็มที่ ดังที่ได้ทำอยู่ทุก
 เวลาแล้ว ถ้าพี่น้องทั้งหลาย ได้มี ไม่ใคร่จัดช่วยอีกแล้ว การ
 ก่อสร้างชาติก็หวังเป็นอย่างมากว่า จะสำเร็จเร็วขึ้น เป็นต้นว่า
 ถ้าเป็นงานเล็กน้อย เพื่อสร้างความสุขสำราญให้แก่ท่านภรรยา ใน
 หมู่บ้านเอง ก็อยากขอให้ท่านผู้ใหญ่บ้านร่วมแรงร่วมใจกับพี่
 น้องของท่านภายในหมู่บ้านนั้นจัดทำขึ้น เช่นถนน ทางเกวียน
 บ่อน้ำ ซึ่งสำหรับใช้สอยภายในหมู่บ้านนั้นเอง ถ้าเป็นงาน
 ใหญ่ ไปถึงหลายตำบล ก็ขอให้กำนันเป็นหัวแรง ถ้าหลาย
 ตำบลก็ให้นายอำเภอช่วยเป็นหัวแรง ถ้าหลายอำเภอก็ช่วยกัน
 ทวทั้งจังหวัด โดยข้าหลวงประจำจังหวัดเป็นประธาน งาน
 เหล่านี้ทำตามทวิ รัฐบาลวางไว้ ให้ ไกลที่สุด หรือเลียนแบบที่
 รัฐบาลทำอยู่ ถ้าพร้อมเพรียงกันดังว่านี้ ไม่ช้าบ้านเมือง
 ของเราจะเป็นเมืองสวยงามยิ่งกว่าแห่งใดเป็นแน่

อันการปฏิบัติงานเพื่อสร้างชาติดังกล่าวนั้น ข้าพเจ้า
 มีความยินดีที่จะกล่าวว่า เราทำได้สำเร็จผลเป็นอย่างดีทั้ง
 ทางรัฐและราษฎรอยู่แล้ว ทุก ๆ คนกำลังคิดตำราอยู่ก็มี
 ทำไปแล้วก็มี กำลังขยายออกไปก็มี ทั้งนี้เพราะความรักกัน
 อย่างพ้อง และตั้งใจดีต่อกันด้วยกันทุกฝ่าย ข้าพเจ้า
 ได้ไปตรวจราชการทั้งในภาคเหนือและภาคใต้ของราชอาณาจักร
 มาแล้วเมื่อเร็ว ๆ นี้ ได้พบเห็นสิ่งเหล่านี้ด้วยตาตนเอง จึง
 เป็นที่ภูมิใจและเบาใจว่า ทั้งข้าราชการและราษฎรในภูมิภาค
 ต่างเข้าใจหน้าที่ของแต่ละฝ่ายในการสร้างชาติแล้วเป็นอย่างดี
 ซึ่งข้าพเจ้าต้องขอประกาศความขบใจต่อกันไว้ ในที่นี้ด้วยและ
 ขอแรงให้ช่วยกันต่อไป อย่าให้มีอุปสรรคเสื่อมคลายเสีย
 เป็นอันขาด

การสร้างเหล่านี้ชนต้นอยู่ทั้งหมดนี้หนักหนาคือ ถ้า
 ท่านใช้ความคิดสติปัญญาของท่านได้โดยสมบูรณ์เรียบร้อยแล้ว ย่อม
 เป็นผลสำเร็จด้วยดีเสมอ เมื่อท่านยังต้องก้าวตัวอย่างเพื่อเป็น

ทางทำให้เกิดความคิด ท่านดูคนอื่นเขาได้เสมอ เพราะมี
ทำอยู่แล้ว ในประเทศไทยเราทั้งนั้น ตั้งแต่งานเบ็ดเตล็ดขาย
ของเด็กน้อย ถึงงานใหญ่ ๆ ทุนนี้ล้วน ความมานะอันเป็น
องค์คุณสำคัญที่จะก่อให้เกิดความสำเร็จผล ความมานะนี้เป็น
คุณธรรมสำคัญยิ่ง ถึงใดถ้าท่านมานะกัดฟันทำมุ่ง ให้สำเร็จ
จงได้ สิ่งนั้นก็ย่อมสำเร็จอย่าง ไม่พึงสงสัย ความมานะ
อดทนนั้นคือตัวเงินอันจะเป็นทุนรองรับของท่าน ของงตุตัว
อย่างพวกจีนเป็นต้น เขาใช้ ความมานะ และ ใช้ร่างกายเป็น
ทุนโดย ไม่ พึ่งเงิน แต่ตั้งต้น และ เขามั่ง มีกว่าเรามากมาย
กว่ากองถมไป

ในเรื่องเงินทุนนั้น ได้มีเสียงปรารภกันมากกว่า ราษฎร
ของเรายังขาดอยู่มาก และว่าอยากจะทำการอาชีพหลายอย่าง
แต่ขาดทุนอยู่ด้วย ไม่มีทุนจะทำ ควรรัฐบาลจะได้ ช่วย ใน
ข้อนี้ข้าพเจ้าใคร่ขออธิบายว่า รัฐบาลตั้งใจจะช่วยเหลือ เจือ
จานให้ทุน แก่ราษฎร บ้าง ตาม ควร ที่จะทำได้และก็ช่วย ไปมาก

วายแล้ว แต่ก็คงให้ ท่องโดยเร็ว นั้นคงทำไปไม่ได้ เพราะ
 รัฐบาล ไม่มีเงินอะไร นอกจาก ได้มาจากราษฎร ในทาง เก็บ
 ภาษีอากรเป็นนิตย ๆ เท่านั้นเอง ได้มาอยู่ที่นี้ก็ใช้บำรุงประเทศ
 ชาติหมด ไปอยู่ที่นี้ จะได้ทางชนบ้างก็ไม่มากมายพอที่จะแจก
 จ่ายกันเป็นทุนทั่วไปได้ การที่เจ้าหน้าที่รัฐบาลจะสร้างงานใดๆ
 ให้สำเร็จขึ้น จำเป็นต้องทำเป็นขั้นเป็นตอน ต้องมีระยะคิด
 ระยะเริ่มงาน ระยะขยายงาน ดังนี้เป็นต้น จะทำรวดเร็วทำ
 ได้ ไม่ เช่น จะสร้าง ย่อม่าให้ทั่วทุกตำบล ไปคราวเดียวกัน
 ไม่สามารถทำได้ เพราะเงิน ไม่มีพอ คนทำก็ไม่มี พอดี เช่น
 เดียวกัน จึงต้อง ทำเป็น งวดๆ ไป จนกว่าจะ ท่องถึง แต่
 ก็ทำได้เร็ว หรือ ชุ่ยมาเท่ากับการทำงาน ใครจะทำการ ปลูก
 กำ เก็บเกี่ยว นวด และขายกันในวันเดียวให้เสร็จสิ้นย่อมไม่ได้
 ฉะนั้น งานใด ๆ ก็กรรมวิธี ไม่ได้เสร็จในวันเดียวฉนั้น ยัง
 งานของรัฐบาลด้วยแล้วจะทำให้สำเร็จผลในเพลาดียวถึงมือทั่ว
 กัน ๑๔ ล้านคน ไม่ได้เลย

โทษขณะนั้นเขารบกันด้วยไป เพราะตั้งพยายามช่วยกัน
ให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น เพราะอย่างไรเสีย บรรดามหาสงคราม
ของโลกที่กำลังปรากฏในภพนี้จะต้องกระทบกระเทือนมาถึงประ
เทศไทยอย่างไม่ต้องสงสัย เห็นว่ามีทางแก้ไขได้อยู่ในหนทาง
คือ ประชากรช่วยกันก่อให้เกิดสิ่งผลิตผลต่างๆ ภายใต
ประเทศ และช่วยกันใช้ของไทยเราเองตามรัฐธรรมนูญได้ ประ
กาศเป็นแนวปฏิบัติไว้แล้ว ส่วนรัฐก็จะช่วยทุกทางเต็มกำลัง

ข้าพเจ้า ได้พูดถึงเรื่องการสร้างชาติตลอดมาโดยวิധาย
แล้ว ต่อไปนี้ข้าพเจ้าใคร่ขอโอกาสพูดถึงการรักษาชาติ คือ
การบงกันชาติของกันสิ่งที่เราได้ก่อสร้างขึ้นนี้มิให้เป็น อันตร
ธานด้วยคิมยหรือ ตก ไปอยู่ในมือของผู้อื่น การบงกันชาตินี้
ทางรัฐบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กระทรวงกลาโหม ได้ดำเนิน การ คู้
กับกรสร้างชาติตลอดมา จนบัดนี้ กองทัพ อัน เข้มแข็ง ของ
เรามีหวังที่จะทำหน้าที่อันนี้ได้ตามฐานะของเรา ที่จะยึดเบ้า
ความกล้าเคิญ ไปได้ ไม่มากก็น้อย ยิ่งพวกเราร่วมมือสามัคคี

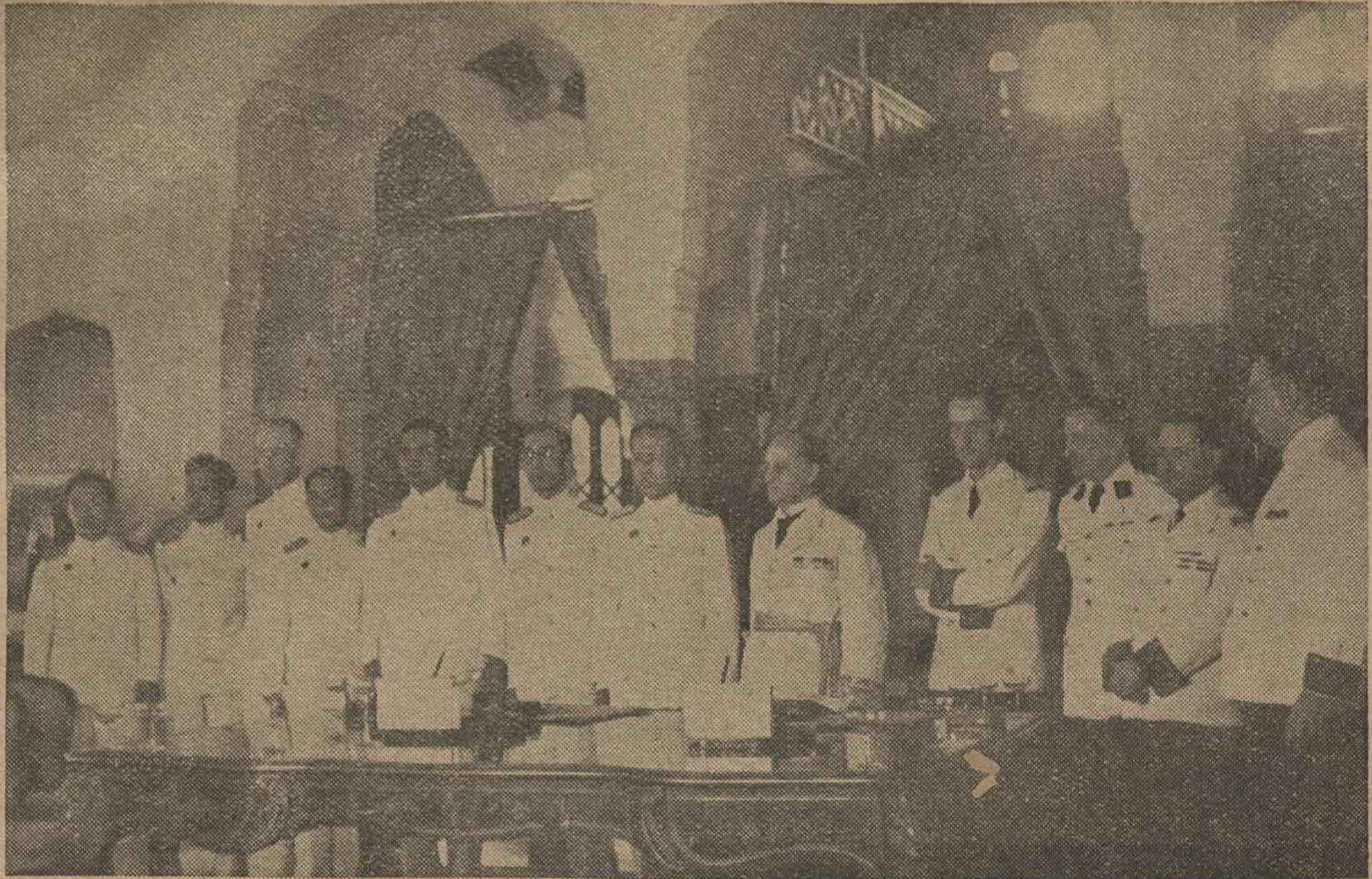
กลมเกลียวเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันด้วยแล้ว ถึงจะมีศัตรูมารุกราน เราก็คงตั้งสู้บ้องกันชาติไว้ ได้อย่างไม่น่าวิตกอย่างใด ทั้งนี้^{๕๔} เพราะรัฐบาล ได้เตรียมการล่วงหน้าระดมอาวุธยุทโธปกรณ์ที่ไว้มาก พอแก่สถานการณ์ฉุกเฉินแล้วทุกสถาน

นอกจากนั้น ด้วย คุณงามความดีของไทยที่ได้แสดง ให้โลกเห็นความมีอัธยาศัยไมตรี รู้จักผ่อนสั้นผ่อนยาว ทั้งไม่เคยรังแกใคร ตลอดมาในประวัติศาสตร์ ทำให้ประเทศมหาอำนาจ ๒ ประเทศ คือ อังกฤษฝรั่งเศสผู้ เป็นเพื่อนบ้านที่ดียิ่งของเรา ตกสองพร้อมใจกันทำสัญญาไม่รุกรานกับประเทศไทย และประเทศ มหาอำนาจ ญี่ปุ่น ซึ่งเป็นมหามิตร ของไทย ในทวีปเอเชีย ก็ได้แสดง ไมตรี จิตดี ฉันท สนม ทำสัญญาจำเวญสัมพันธ์ ไมตรี และการเคารพ คือ บุรณภาพแห่งอาณา เขตต์ของกันและกันกับประเทศไทย เช่นเดียวกัน ซึ่งผู้แทนประเทศต่าง ได้ลงนามกันเสร็จสิ้น ไปเมื่อวันที่ ๑๒ เดือน^{๕๕} ตามที่ได้ ประกาศให้ทราบทั่วกันแล้ว ทั้งนี้^{๕๖} นอก จาก จะเป็น การอุ้นใจแก่ที่

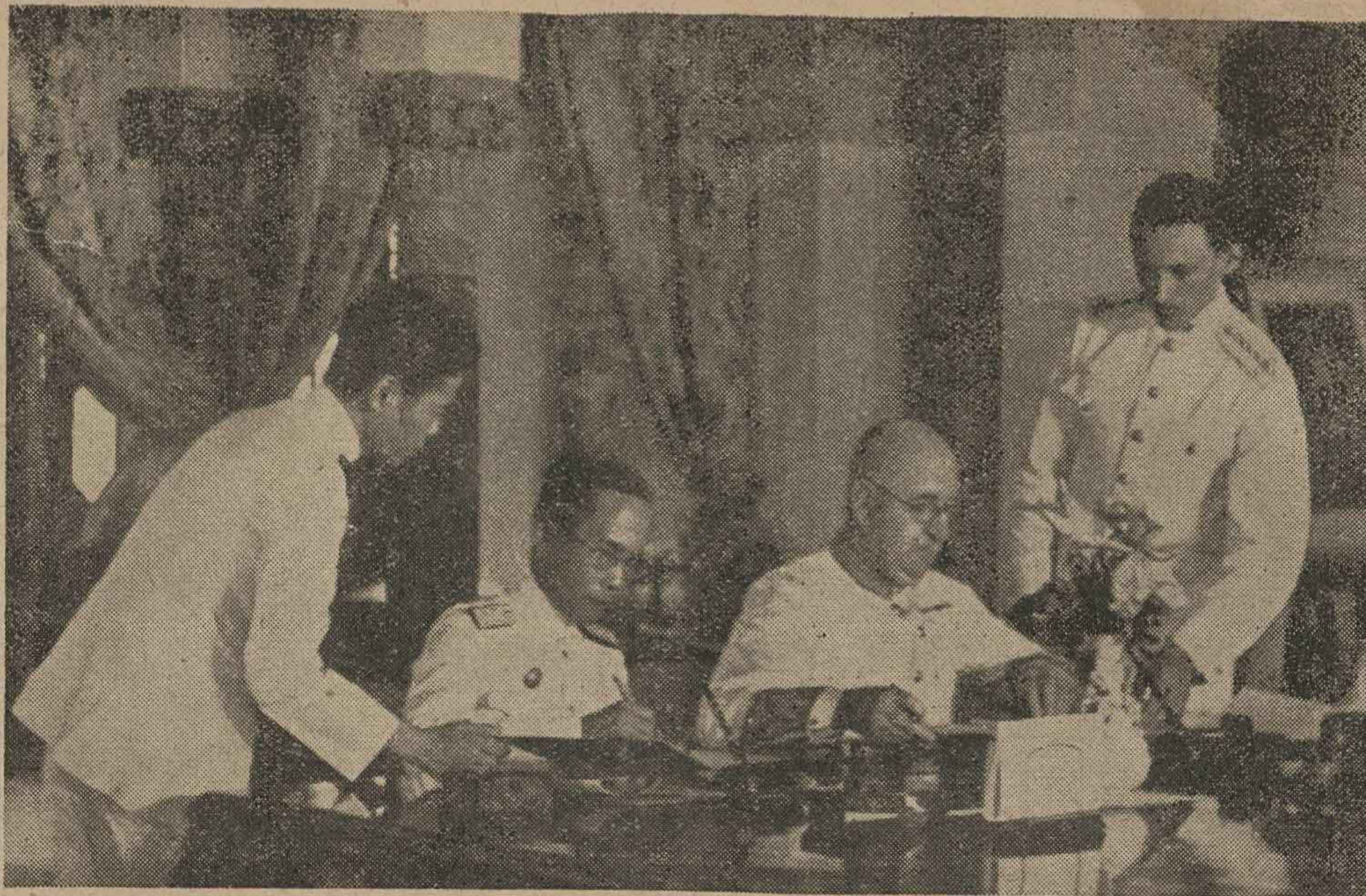
บ็องชาวไทยในสถานศึกษาชั้นจะสถาพร ยั่งยืนแล้ว ยิ่งนับ เป็
 เกียรติศักดิ์ อันแท้จริงส่วน หนึ่งของประเทศชาติที่พี่น้องทั้งหลาย
 ช่วยกันสร้างขึ้น การตั้งนามใน สัญญาแก่ประเทศทั้ง ๓ คือ
 ญี่ปุ่น อังกฤษ ฝรั่งเศส ย่อมเป็นการแสดงชัดว่า ความ
 มั่นคงแข็งแรงของประเทศ ไทยเป็นจุดสำคัญของการรักษาความ
 ศึกษานี้ในบรรดาที่เหมือนกัน ทั้งจะปลูกฝัง มิตรภาพอันสนิท
 ซึ่งจะ เป็นทางให้ ได้มีการปรึกษาหารือ ในสิ่งที่จะเป็น ประโยชน์
 เป็นความยุติธรรม และเป็นความ เจริญรุ่งเรืองของบรรพต
 ในภาคนี้ แม้ประเทศ ใดก็ได้มีสัญญาตั้งว่านี้ ไทยเราก็
 ได้ รักษาความไมตรีที่อยู่เสมอ นอกจากในทางผูกไมตรี ดีแก่
 นานาชาติแล้ว ชาติไทยเรายังได้ รับความเชื่อใจใ้ออกจากหลาย
 ประเทศได้ ใช้ภาษา ไทย กระ จายเสียง ดัง ประจํา ออก ทั่วโลก
 เช่นสถานโบสถ์ดินของเยอรมัน สถานโตเกียวกของญี่ปุ่น สถาน
 ไซ่ง่อน ของฝรั่งเศส และ สถาน ยี่นัง ของอังกฤษ และ
 ในวันที่ ๒๕ เดือนมิถุนายนนี้ไม่มีเหตุเปลี่ยนแปลง สถานวิเทศ

กรุงโรมก็จะ ได้เริ่มกระจายเสียง เป็นภาษาไทยเพิ่มขึ้นอีก ทั้ง
 นี้แสดง ให้เห็นความรุ่งโรจน์ของภาษาไทยซึ่ง ไม่เคยมี แต่ สมัย
 ก่อนนั้นเลย ฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงขอร้อง ให้ พณองค์ทั้งหลายจงตั้งใจ
 ปฏิบัติตามสัญญาที่เรา ได้ลงนาม ไปแล้วนั้นอย่างเคร่งครัด ให้
 สมเกียรติยศเกียรติศักดิ์ที่เราเป็นชาติไทย สิ่งใด ๆ ที่เราเคย
 ชื่นชอบหมองใจมาแต่เดิม ก็ขอให้ถือเสมือนความฝัน ซึ่งจะ
 ต้องนึกว่า สิ่งนั้น ๆ จะไม่มีวันกลับมาให้เรา ได้พบเห็นอีก ขอพ
 นองที่รักจึงนึกว่าเราได้เหยียบย่างเข้าสู่โลกใหม่ — เป็น โลกที่
 เจริญแล้ว — เป็นโลกที่บรรลุถึงสัจธรรมจะมีแต่ ความ ดี เมตตา
 ชั่ววันนคร

แต่เหตุการณ์จะเป็นอยู่อย่างใดก็ ดี เช่นมีสัญญาไม่ถูก
 งามปรากฏเป็นหลักฐานเอกสารอยู่ดังนี้ เราจะวางมือ หยุด
 งานบอingkั้นประเทศ ระงับการมีทหาร เลียนย่อมนไม่ได้ ทั้งนี้
 เพราะเราอยู่ในโลกมนุษย หากได้อยู่แต่เฉพาะบนแทลมหของ
 เท่านั้น ไม่ โลกมนุษยพาเราหมุนไปได้ทุกวัน พระอาทิตย์

การลงนามในกติกาสัญญาไม่รุกรานกัน ระหว่างประเทศไทยกับประเทศฝรั่งเศส
ณ วังสวนกุหลาบ ๑๒ มิถุนายน ๒๔๘๓

การลงนามในกติกาสัญญาไม่รุกรานกัน ระหว่างประเทศไทยกับประเทศอังกฤษ
ณ วังสวนกุหลาบ ๑๒ มิถุนายน ๒๔๘๓

พระจันทร์ ยังเปลี่ยนแปลงวัฏมีได้แรงขึ้นอ่อนลงหรือ ลับแสง
ย้ายที่ไปได้ตามที่เราแลเห็นอยู่ตงนั้นใจ โลกก็ย่อมรู้จักมี
การแปรเปลี่ยน ไม่ยืนยงคงที่ตลอดไปนั่นแท้ จริงอยู่ การ
ลงนามในสัญญาจำเวญสัมพันธไมตรีและไม่รุกรานกับประเทศ
มหามิตร ย่อมทำความพอใจไปได้ส่วนหนึ่ง แต่ความมั่นคง
มั่นคงแปรผันของโลกในปรตยบันตม์ยังเป็นไปโดยรวดเร็ว จนทุก
ชาติจะตั้งอยู่ในความประมาท ไม่ได้เป็นอันขาด เป็น ความ
จริงทั่วากองทัพทั้ง ๓ ของเราเวลานี้อยู่ในระดับที่เข้มแข็ง ตาม
สถานะและขนาดของประเทศแล้ว แต่ความเข้มแข็งอันนี้เรา
ยังต้องการอีกมาก เพื่อได้ขยายกำลังออกให้ ได้คู่เคียงหรือ
ได้เปรียบชาติอื่น เราจะต้องบำรุงการทหารให้แน่นหนามั่นคง
ขั้นค่อ ๆ ไปตามระยะเวลา ข้าพเจ้าขอขอมคุณพี่น้องชาวไทย
ที่ได้แลเห็นความสำคัญของการทหาร ข้าพเจ้าขอขอมใจเพื่อน
ข้าราชการ ที่ได้ สละ ทรัพย์ บำรุง กองทัพ ของชาติ ทุก ๆ เดือน
ข้าพเจ้าขอขอมใจพ่อค้า คหบดี และประชาชนที่ได้บริจาคทรัพย์

บ้าง ถละ แรงงาน บ้างตาม ขุนานา นุรูป บ้างง การ ทหารของชาติ
 คลยต์มา ไม่ช้าตระยะ ชช ได้ ไปรคตำเนินการเช่นนี้ต่อไป ได้ยัง
 ชับเพื่อ ใต้กองทัพ ไทย ได้มีกำลังสมรรถภาพอันยิ่งใหญ่ พอ
 จะรับมือของเหตุการณ์ของโลกที่จะมา ในวันข้างหน้าสืบไป และ
 ควรที่พมอองทั้งมวลจะได้ใจไว้ ให้ทั่วกันว่า ในวันข้างหน้า
 ใคร ไม่มีกำลังพอแล้ว จะอยู่ เป็ยชาติเอกราชในโลกนี้ไม่ได้
 ใคร ไม่มีอำนาจก็ต้องตกอยู่ ใต้อำนาจเขา เป็นข้าเขา ให้เขา
 ปกครอง หรือ อย่างนั้นยก็ ไม่ได้รับความยุติธรรม ดังที่
 เห็น เป็นตัวอย่างอยู่เสมอ ๆ เรา - ไทย - เรา ก็ เคยชิม รส
 ชุ่มชม เหลวมาแล้ว ไม่น้อยแล้ว ตามที่ทุกท่านทราบอยู่ทั่วกัน

นอกจากการทหารแล้ว การตำรวจก็เข้า เป็นของสำคัญ
 ของประเทศชาติ โดยที่การรักษาความสงบภายในเช่นปราบ
 โจรผู้ร้ายปราบผู้กระทำความผิดพระราชกำหนดกฎหมายใด ๆ นั้น เป็น
 ของจำเป็นของแต่ละประเทศ พี่น้องชาวไทยจะต้องเห็นความ
 จำเป็นในการที่เรา จะต้องบำรุง การ ตำรวจของเราให้แข็งแรง

มันคงคู่เคียงไปกับกาบทหารด้วยในเวลาเดียวกัน จึงอยู่การ
 ดำรงของเราในระบอบนี้ เจริญ ขึ้นกว่าสมัยก่อน ๆ เหลือหลาย
 แต่ถึงกระนั้น ถ้าเทียบตามส่วนสัมพันธ์ของ จำนวนประชากร
 แล้ว ก็ยังนับว่าไม่เพียงพอ เว้นไว้แต่วัฒนธรรมและศีลธรรม
 จะเจริญเดินหน้าไปประชาคมไปไกล สมความมุ่งหมายของ
 ประเทศชาติแล้ว

เพื่อที่จะรักษา เอกราช ของเราให้ มัน คงยั่งยืนตลอดไป
 ชั่วฟ้าดิน เราจะต้องช่วยเหลือดำรงของเรารักษาความสงบ
 ภายในไว้ ให้มันคง เพราะศึกภายในนั้นสำคัญกว่าภายนอก
 หลายเท่า และบางทีชาติภายนอกก็อาศัยศัตรูภายในเป็น
 อุปกรณ์เครื่องเกือกกลุ่ให้เกิดความลำเร้งด้วย ในระยะนี้ได้
 ปรากฏ การวาง ไล่ ศึก ไว้ ภายใน ของแต่ละ ประเทศ หนาหูขึ้น
 การจารกรรมกำลังดำเนินอย่างเข้มแข็ง พวกเหล่านี้จัดเป็น
 หนอเมื่อไม่ได้ พวกนี้จะทำการยุแหย่ให้คนภายในประเทศแตก
 วิวาทกันเอง และยุยงปลุกเร้าพลเมืองของชาตินั้น ให้หลงผิด

รัฐบาล ได้ออกคำชี้แจงใน เรื่องจากรกรมภายในประเทศ ไว้แล้ว
 ขณะนี้ ขอพี่น้องชาวไทยจงร่วมมือ ช่วยกัน ก้ำงัดบุคคลเสี้ยนหนาม
 ของบ้านเมืองพวกนี้ ไปเสียให้ ดิ้นเชิง เพื่อรักษาความปลอดภัย
 ภัยของชาติไว้ โดยพยายามแจ้งการต่าง ๆ ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ
 ทราบโดยเร็ว

เหตุการณ์ ที่เกิด ขึ้นเพราะเนื่องจากการ ดึงความนิยมยุโรป
 ผันแปร ไปอย่างรวดเร็ว และได้ มีชาวเกี้ยวแก่อินโดจีนของ
 ฝรั่งเศส คือ ลาว เขมร และไทยฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง
 ซึ่งเป็นประเทศติดต่อกับ ดินแดนของไทย เรา็นอาจต้องเผชิญกับ
 การศึกด้วย ทั้งทำให้ พี่น้องทั้งหลายเอาใจใส่แต่ดินแดน
 เหล่านี้เพิ่มพูนยิ่งขึ้น เพราะอยู่ประตูบ้านของเรา ในเรื่องนี้
 ขอแสดงความขិតต่อท่านเป็น อย่างมากที่ได้ช่วยรัฐบาล ในภาวะ
 กิจต่างประเทศ แต่อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงใดๆ ใน
 ด้านนี้ขออย่า ได้ ใจร้อนเกินไป รัฐบาล ได้ พิจารณายู่อย่าง
 ไกล่ชิดแล้ว ทั้งในเวลาลงนามสัญญาไม่รุกรานคราวันทาง

ฝ่ายฝรั่งเชลยก็ได้แสดงไมตรีจิต ยอม ปรับ ปรอง เลื่อน เขตต์แดน
 แม่น้ำโขงตามหลักยุติธรรม ให้แก่ประเทศไทยเราด้วยแล้ว ซึ่ง
 พนองทั้งหลายควรระลึก ถึง ความดีของ เพื่อนบ้านเราทางด้านนี้
 ให้มากกว่าคราวใด ๆ

พนองที่รักทั้งหลาย บัดนี้ข้าพเจ้า ได้พูดมานานจนรู้สึกว้า
 ลมควรแก่เวลาแล้ว ฉะนั้นก่อนจะเห็นควรย่อความไว้ ในบัดนี้ว่า
 ท่าน ไม่ควรลืมว่าวันนี้เป็นวันชาติของไทย วันนี้เป็นวันดี เป็น
 วันมิ่งมงคลและเป็นวันสวัสดิ์ของเราทั้งหลาย ซึ่งเราได้กระทำ
 การเฉลิมฉลองสมโภช กันอย่าง มโหฬารทั่วราชอาณาจักรแห่ง
 แผ่นดินไทย และในเวลาเดียวกัน เป็นการรำแดงสันติสุข
 ของเราด้วยทั้ง ๆ ที่เลือกกำลัง ไหลนองแผ่นดิน ในภาคอื่นของ
 โลก เราได้เปิดอนุสสาวรีย์ เปิดถนนหนทางคมนาคม เท่ากับ
 เชื่อมสะพานทองเข้าติดต่อกันและกัน ให้ เป็น อันหนึ่งอันเดียวกัน
 ได้หลายจังหวัดหลายตำบล ดาวรวัดดูเหล่านี้ล้ำเรียดง ได้เพระ
 เราทั้งมวลรักกัน ช่วยกัน สามัคคีกัน ร่วมมือร่วมแรงร่วมใจ

กันก่อสร้างขึ้น ฉะนั้นเราจึงจำต้องพร้อมใจกันรักษาสิ่งเหล่านี้ไว้ ให้นับยงคงทนตราบชั่ววันชั่วคืน และพยายามกระทำงานให้เป็นประโยชน์แก่ตัวเราและชาติที่รักของเราสืบไปอีก เราต้องรู้สึกนึกคิดอยู่เสมอว่า ดินทุกเม็ดเป็นของไทย เราต้องทำให้เป็นประโยชน์แก่ตัวเรา แก่ชาติของเรา และรักษาไว้ให้คงอมุขมคนรุ่นหลัง แม้ถึงตัวจะตายก็ไม่ควรเสียตาย

พี่น้องทั้งหลาย วันนี้เป็นวันมหามงคลสมัยเท่ากับเราจะได้เริ่มชีวิตใหม่ คือ ไป ภายใต้การ ปกครอง อันเหมาะสม สมของระบอบนี้ ข้าพเจ้าจึงขอให้ชาวไทยทุกคนผู้รักชาติจงร่วมกันกับข้าพเจ้าประกาศให้เข้าใจว่าตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป เรา — ชาติไทย — ได้เปลี่ยนตัวของเรา เปลี่ยนชีวิตจิตใจของเรามาจนได้ร่วมเรียงเคียง ไหล่กับชาติอารยประเทศทั่วไป เราถึงอุดมคติอันเป็นที่หมายของเราแล้ว เราได้เปลี่ยนมาเพียงพอที่จะไม่ยอมให้ ใครประนามว่า ไทยยังเป็นชาติป่าเถื่อนอีกต่อไป เราจะต้องพร้อมกันขอใช้ คำว่า “ไทยอารยธรรมในเอเชีย”

เราจะไม่พูดว่าเราต้องช่วยกันสร้างชาติให้ถึงอารยประเทศ
 ชาติหนึ่งชาติใดออกไป ทั้งนี้เพราะไทยเป็นอารยประเทศแล้ว
 ตั้งแต่วันนี้ - ตั้งแต่มาที่นี่ เราต้องถือว่า ไม่มีชาติไทยที่ตน
 เป็นอนาธิปไตย จึงอยู่สำหรับประเทศที่มีจำนวนประชากรมาก
 เช่นประเทศไทยนี้ ย่อมมีดีชั่วคละปนกัน แต่ส่วนใหญ่ซึ่ง
 เราดี เป็นอารยชนทั้งนั้น เพราะฉะนั้นเราจึงต้องไม่ยอมให้
 ใครเรียกเราโดยส่วนรวมว่า อนาธิปไตยหรือชาติป่าเถื่อนอีก
 ต่อไป

ไมใช่โอกาสอันสำคัญยิ่งของชาติ ณ บัดนี้ ข้าพเจ้าขอให้
 ทุกท่านจงส่งมัจฉิต่วมกับข้าพเจ้า ระลึก ถึงอนุสสาวรีย์ของเรา
 ซึ่งเป็นหลักชัยแห่งความรัก สามัคคี แห่งความ สติภาพของ
 ชาติ แล้วและเปล่งอุทยานออกมากเป็นปฐมฤกษ์ทั่วทุกดวงใจว่า
ไทยเป็นอารยชาติ ไทยเป็น อารยประเทศ ไทยเป็น
อารยชนแล้ว เราจะร่วมมือกันสร้างเค้า - สร้างประเทศเรา
 - สร้างชาติ ของเราให้วัฒนาถาวรตามหลัก ไทยอารยธรรมใน

เอเซียนี้ตลอดไปชั่วฟ้าดินสลาย

ในที่สุดแห่งคำปราศรัยนี้ ข้าพเจ้าขออัญเชิญคุณพระไตร
สรณาคม และมวลพรอันศักดิ์สิทธิ์ทั่วพวงพวง จงดลบันดาลให้
ประเทศไทยที่รักของเราผ่านพ้นสรรพภัยพิบัติ เป็นอารยชาติ
อันวัฒนาถาวรอยู่ในพื้นภูมิภาคนี้ และขอให้พี่น้องชาวไทย
ทั้งมวล จงประสบแต่ความสุขสวัสดิ์ ไร้โรคภัยไข้เจ็บและอุบัติเหตุ
อันตราย ถึงพร้อมด้วยกำลังกาย กำลังใจอันยิ่งด้วยอิทธิพล
อันบุญอันคุณตลอดไปทุกทิศทุกทาง

สวัสดิ์

การกระจายเสียงเป็นภาษาไทย จากสถานีวิทยุคลื่นสั้นของกรุงโรม

เนื่องในงานฉลองวันชาติ

๒๔ มิถุนายน ๒๔๘๓

เนื่องจากทางฝ่ายอิตาลี ได้จัดให้มีการกระจายเสียง
เป็นภาษาไทย เป็นคราว ๆ จากสถานีวิทยุ คลื่นสั้นของกรุงโรม
และขอให้ฝ่ายไทยเตรียม การกระจายเสียงในโอกาสสำคัญ ๆ
ของไทย เป็นต้นว่า ในงานฉลองรัฐธรรมนูญไทย ในงาน
วันชาติไทย ฯลฯ นั้น ฉะนั้น ในงานฉลองวันชาตินี้ ทาง
การจึง ได้ตกลงกับรัฐบาลอิตาลี เพื่อให้ อัครราชทูตไทย
ณกรุงโรม กล่าวสุนทรพจน์ เป็นการ เปิด ไมตรี ทั้งสองประเทศ
เป็นภาษาไทย และ ต่อจาก นั้น ได้มี คำปราศรัย ของท่าน
นายกรัฐมนตรี เป็นภาษาไทย ซึ่งกระจายเสียงจากกรุงโรม

ตั้งแต่วันที่ ๒๕ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๓๐ น. (เวลา
อิตาลี) (ราว ๑๘.๓๐ น. เวลากรุงเทพฯ) ทั้งปรากฏ
สำเนาสูททรวงพจน์และคำปราศรัยต่อไป

สุนทรพจน์อัครราชทูต ณ กรุงโรมกล่าวกระจายเสียง
จากประเทศอิตาลี ณ วันชาติ ๒๕๘๓

ในคฤมณงคคตติ์วันที่ ๒๕ มิถุนายน ซึ่งเป็นวันชาติของ
ไทยนี้ โดยความเชื่อเฟือของรัฐบาลอิตาลี ซึ่งจะได้ เบ็ด
โอกาสให้มีการกระจายเสียงเป็นภาษา ไทยเป็นครั้งแรกต่อไป
นี้ ข้าพเจ้า ได้รับเกียรติยศอันสูงที่จะมาประเดิมการกระจาย
เสียงและปราศรัยกับพี่น้องชาว ไทย ทั้งในประเทศนี้และใน
ประเทศไทย

วันชาติเป็นวันที่พี่น้องร่วมชาติ ไม่ว่าจะที่อยู่ภายในประเทศ
หรือภายนอกประเทศร่วมกัน ตลอดโดย ประสานจิตต์ใจ เป็นอัน
หนึ่งอันเดียวกัน ดำเนินถึงความเป็นปึกแผ่นของชาติและความ
เจริญก้าวหน้าของชาติ เพื่อจะได้ ตั้งสัจย์อธิษฐานในอันจะ
ช่วยกันรรโลง ประเทศชาติให้เจริญ ก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นต่อไป

ฉะนั้น การที่กำหนดวันที่ ๒๕ มิถุนายน เป็นวันชาติของไทย
จึงเป็นการสมควรตามแบบอย่างที่ได้ทำกัน ในต่างประเทศ คือ
วันที่ ๒๕ มิถุนายน เป็นวันที่ได้เปลี่ยนแปลงในชีวิตของชาติ
เป็นการปฏิวัติ ไม่เฉพาะแต่ในระเบียบการปกครอง แต่เป็น
การปฏิวัติในทางจิตใจที่จะให้คนไทยทุกคนร่วมกันมี
มีเสียงในการสร้างชาติให้วัฒนาถาวรทุกหน้าต่อไป

ข้าราชการซึ่งมาประจำอยู่ในต่างประเทศและได้สังเกตเห็น
เห็นความเจริญก้าวหน้าของประเทศที่ตนประจำอยู่ ตั้งที่ข้าพเจ้า
แลเห็นความเจริญก้าวหน้าอันใหญ่หลวงแห่งประเทศอิตาลี
ได้ความอำนวยของท่านมส.โสลินีเท่าทุกวันนี้ ย่อมสนใจที่จะ
ได้แลเห็นประเทศชาติที่รักของเราเจริญก้าวหน้าไปรวดเร็ว
ทุกกัน

ความเจริญก้าวหน้าของประเทศไทยในขณะนี้ ท่าน
ทั้งหลายจะได้ทราบ จากคำปราศรัยของท่าน นายกรัฐมนตรี
นายพลตรี หลวงพิบูลสงคราม ซึ่งจะได้กระจายเสียงต่อจาก
นี้ไป ข้าพเจ้าจึงขอกล่าวแต่เพียงคำสองคำในแง่ซึ่งเกี่ยวกับ

หน้าที่ของข้าพเจ้าโดยฉะเพาะ คือการส่งเสริมสัมพันธไมตรีกับ
ประเทศอิตาลี มิตรภาพระหว่างประเทศทั้งสองสนับสนุนยิ่งขึ้น
เป็นลำดับ ในการแก้สนธิสัญญา อิตาลีได้แสดงไมตรีจิตต์
ร่วมของ เอกราชัน สมบูรณของไทย ในการศาลและการ
ศุภการโดยเต็มใจ และในความสัมพันธทั่วไป อิตาลีก็
พยายามช่วยเหลือประเทศไทยในทุกทางที่จะพึงทำได้ เช่นช่วย
สร้างเรือรบ ช่วยให้ความสะดวกแก่นักเรียนซึ่งมาศึกษาใน
ประเทศนี้ และช่วยหาทางบำรุงการค้าระหว่างประเทศทั้งสอง
เป็นต้น ข้าพเจ้าจึงขอแสดงความขอบคุณและนิยมชมชื่นต่อ
รัฐบาลอิตาลีไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ประเทศไทยจะเจริญก้าวหน้าสืบไปได้เต็มที่ ก็ด้วย
อาศัยความร่วมมือฉันท์มิตร กัยนานาประเทศและใน วันชาติซึ่ง
เป็นวันรื่นเริงของปวงชนชาวไทยนี้ ขออย่าได้ลืมว่า อิตาลี
เป็นมิตรประเทศของไทย ซึ่งมีความปรารถนาอันดีเพื่อความ
เจริญก้าวหน้าของ ไทยด้วย สวัสดิ์

คำปราศรัยของนายกรัฐมนตรี

แด่บรรดาชาวไทย จากประเทศอิตาลี

ณ วันชาติ พุทธศักราช ๒๔๘๓

พี่น้องร่วมชาติที่รักทั้งหลาย

ในนามของรัฐบาลอิตาลีฉัน พล.ช. ชัคคิราซตุอิตาเลียน
ประจำประเทศไทย ได้มีไมตรีจิตต์ให้โอกาสแก่ข้าพเจ้า
ส่งคำกล่าวสั้นๆ มาปราศรัยกับพี่น้องร่วมชาติของข้าพเจ้า เนื่อง
ในโอกาสที่คล้ายวันชาติของเรา และเนื่องในโอกาสที่สถานี
วิทยุกระจายเสียงในกรุงโรม จะเริ่มเปิดการกระจายเสียงภาค
ภาษาไทยขึ้นอีกภาคหนึ่งเป็นครั้งแรกในวันด้วย ทั้งนี้ข้าพเจ้า
ขอรับสนองไมตรีจิตต์ของรัฐบาลอิตาลีด้วยความรู้สึกยินดี
๒ ประการ ประการแรกก็คือ การที่สถานีวิทยุกระจายเสียง
กรุงโรมจะเปิดการกระจายเสียงภาคภาษาไทยดังกล่าวนี้ ย่อม
มีคุณค่าในการส่งเสริมวัฒนธรรมและความเข้าใจมิตรระหว่าง

ประเทศทั้งสอง และอีกประการหนึ่ง การที่เริ่มการกระจาย
เสียง ภาคภาษาไทย ณ วันชาติของไทยนั้น ย่อม เป็น ประจักษ์
พยานว่า โดยอภัยาศัยไมตรี ประเทศอิตาลี ได้ ให้เกียรติแก่
วันชาติของเราเป็นอย่างดียิ่ง

ข้าพเจ้าขอกล่าวด้วยความยินดีว่า สันถวนไมตรีระหว่าง
ชาวอิตาลีกับไทยนั้น ได้ ดำรงมา ด้วยดี เป็นเวลาช้านาน
เป็นที่ทราบกันอยู่ว่า นอกจากการช่วยเหลือในการก่อสร้างทาง
วิจิตร ศิลป์ แล้ว ชาว อิตาลีก็ยัง ได้ ร่วมมือและอำนวยความสะดวก
ประโยชน์ แก่กิจการ ก้าวหน้าของ ประเทศไทย อีกหลาย อย่าง
 อาทิเช่น ได้รับสร้างเรือรบให้ อย่างดีที่สุด ทั้งเมื่อเร็ว ๆ นี้
ในคราวเจรจาแก้นธิสัญญาที่นานาประเทศ เพื่อ อธิปไตยอัน
สมบูรณ์ของประเทศไทย รัฐบาลอิตาลีก็ได้ แสดงถ้อยที
ถ้อยเห็น ใจกับรัฐบาลไทยอย่างฉันทมิตรที่ดีแท้ ผู้หนึ่ง เป็นผล
ให้การแก้นธิสัญญาลำเร็จลุล่วงไป ในอันที่จะอำนวยความสะดวก
แก่ชนชาติทั้งสองโดยเสมอภาคกัน

อนึ่ง ข้าพเจ้าจะเว้นกล่าวในที่นี้ ไม่ได้ว่า นอกจากนี้
ประเทศอิตาลี ได้แสดงมิตรจิตต์ ด้วยการให้ เกียรติแก่ ประเทศ
ไทยในประการอื่นอีก เช่น มอบเครื่อง อิลลิวียากรณีสันสูง
ถวายแก่ประธานคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ และให้แก่
ข้าพเจ้าและรัฐมนตรี กับข้าราชการอื่น ๆ เป็นต้น

ในโอกาสที่ขิต สมัย แห่ง งานฉลองวันชาติ ของ เราคราวนี้
พี่น้องชาวไทยทั้งหลายที่พำนักในยุโรป และอะเอะอย่างยิ่ง
ที่พำนักอยู่ ณ ประเทศอิตาลีคงอยากให้ ข้าพเจ้าเล่าความเป็นไป
ในบุญกุศลของท่านให้ ฟังบ้างเป็นแน่ ข้าพเจ้าขอสรุปกล่าวว่
นโยบายของรัฐบาลนี้มุ่ง ไปในการ สร้างชาติ ด้วยการ ส่งเสริม
การ ครองชีพของราษฎร ใน ด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม
และพาณิชย์กรรม เป็นสำคัญ ด้วยความสนับสุนนและร่วมมือ
ร่วมใจของพี่น้องชาวไทยทั้งมวล งานสร้างชาติของเราตาม
นโยบายนี้ ได้ประสิทธิ์ผลสำเร็จ ไปแล้วหลายด้าน ในทศวรรษ
กรรมกรมีแต่บันทึกว่างานทำเหลือมือ แทนที่จะว่าหางานทำ

ไม่ได้เหมือนครั้งกะโน้น การคลังของชาติได้รับการสถาปนา
 รากฐานอย่างมั่นคง และมีทุนพอที่จะบำรุงส่งเสริมการครองชีพ
 ของราษฎรให้เป็นอุปกรณ์แก่การก้าวหน้าของประเทศ รัฐบาล
 มีโครงการ ๑๘ ปี สำหรับสร้างทางหลวงทั่วราชอาณาจักร
 ซึ่งยดเนินโครงการ ๕ ปีแรกก็ใกล้จะเสร็จสิ้นอยู่แล้ว รัฐบาลได้
 ขยายการสหกรณ์รูปต่างๆ เพิ่มขึ้น ได้จัดการโอนสร้างที่ดิน
 ที่รกร้างว่างเปล่า จัดตั้งกสิกรรมนิคม ส่งเสริมการขนส่งทั้งทาง
 บนทางน้ำและทางอากาศ ส่งเสริมการท่องเที่ยว ปรับปรุงผัง
 เมือง สร้าง บ่อน้ำสาธารณะตาม ตำบล ที่อืดเคืองขาดแคลนน้ำ
 สะอาดบริเวณ เพิ่มโรงพยาบาล สุขศาลา ส่งเสริมการแพทย์
 ขยาย การ ไฟฟ้า และ ประปา ขยาย การ มารดา และ ทารก
 ส่งเคราะห์ สร้างสถานตากอากาศชายทะเล เพิ่มเติม ทั้งยัง ได้
 ขยายการศึกษาศึกษาทุกประเภท โดยเฉพาะอย่างยิ่งคืออาชีวศึกษา
 ก็นับได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญเพื่อเป็นปฏิวัติทางจิตต์ ใจอันชอบด้วย
 วิถีทางแห่งการสร้างชาติ

ในด้านการป้องกันประเทศทั้ง กองทัพบก เรือ และ
 อากาศของเรา ได้ รับการ ปรับปรุง และเพิ่มกำลัง โดยรอบด้าน
 นับว่ามีสัมฤทธิ์ภาพเพียงพอที่จะป้องกันเอกราชของชาติ เมื่อลง
 คราวจำเป็น พี่น้องชาวไทยทั้งมวล ได้ตระหนักในคุณค่าแห่ง
 การป้องกันประเทศ และได้มีจิตศรัทธาบริจาคเงินบำรุงการ
 ทหารมากขึ้นเป็นประวัติการณ์ ส่วนการยุวชนนั้นเล็กก็ได้เจริญ
 ก้าวหน้า ไปอย่างรวดเร็ว พอที่จะทำให้เราอุ่นใจ ได้ว่า เรามี
 ผู้สืบชาติอันเข้มแข็งอยู่พร้อมแล้ว

วันนี้ ทุกส่วนแห่ง ราชอาณาจักรไทยกำลังมีงานฉลอง
 วันชาติอย่างมโหฬารมีพิธีทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ
 ซึ่งจะ ได้เริ่มกิจกรรมตั้งแต่วันที่ ๒๓ เดือนนี้ เป็นต้น ไป พิธีเหล่านี้
 ย่อมมีส่วนกระตุ้นเตือนใจชาวไทยทั้งมวล ให้ก้าวหน้าต่อไปจนถึง
 หลักชัยแห่งการสร้างชาติ ประกอบด้วยสามัคคีธรรม และ
 รักใคร่ซึ่งกันและกันอันมีเหตุผลแน่นอน

ข้าพเจ้าขอแสดงความหวังอย่างยั้งว่า บรรดาพี่น้อง
 ชาวไทยที่พำนักอยู่ในอิตาลีเวลานี้ และในต่างประเทศ ทั้งที่

เป็นนักเรียนก็ดี หรือที่เป็นข้าราชการก็ดี คงจะได้พร้อมใจกัน
เป็นเอกฉันท์ ในอันที่จะสมานมิตรกับชนชาติแห่งประเทศที่พำนัก
อาศัยอยู่โดยทุกวิถีทาง และคงจะเอาใจใส่ ได้ศึกษาสู่ทาง
การสร้างชาติ เพื่อจะ ได้นำไปปรับปรุงให้เป็นประโยชน์ใน
การสร้างชาติไทยในภายหน้า

ในที่สุด ข้าพเจ้าขอ ขอบคุณอย่างสุดซึ้ง ต่อประชาชน
และรัฐบาลอิตาลี ที่ได้ ให้โอกาสอันมีเกียรติ ได้นำคำ
ปราศรัยเป็นภาษาไทยมากระจายจากสถานนี้

ขอให้พระบาทสมเด็จพระมหากษัตริย์แห่ง อิตาลี, จักร-
พรรดิแห่งอิตาลีอเบีย ท่านดยุเซ่ พร้อมด้วยประชาชนอิตาลี
จงมีความสวัสดิ์

ข้าพเจ้าของคำปราศรัย ณ บัดนี้ ขอถวายพระพรแต่
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของชาวไทย ให้ทรงพระเจริญ และขอ
ให้พี่น้องชาวไทยในประเทศอิตาลีและต่าง ประเทศจงมีความ
สุขทั่วกัน

สวัสดิ์

คำปราศรัยของ นายกรัฐมนตรี

กล่าวทางวิทยุกระจายเสียง

แต่ประชาชนชาวจังหวัดปทุมธานี ออยุธยา สระบุรี ลพบุรี

ณวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๔๘๓

พี่น้องชาวจังหวัดปทุมธานี ออยุธยา สระบุรี และลพบุรี

เมื่อนาน^๕ ตรงกับวันที่ ๒๕ มิถุนายน ซึ่งเป็นวันเฉลิม

ฉลอง วันชาติไทย ของเรา และในวันชาติปีนี้ ได้ประกอบ

พิธีเปิดถนนประชาธิปไตย ตอนจากกรุงเทพฯ ถึงลพบุรี ซึ่ง

พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอาทิตย์ทิพอาภา ประธานคณะ

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ได้เสด็จเปิดเป็นปฐมฤกษ์ใน

เวลา ๑๑.๓๐ น. ครั้นเวลา ๑๒.๐๐ น. ข้าพเจ้าได้เดิน

ทางมาตามถนนสายนี้จากกรุงเทพฯ ถึงลพบุรี และ ณ จังหวัด

ลพบุรีนี้ ได้มีงานเขตและฉลองเมืองที่สร้างขึ้นมาใหม่

ตลอดระยะเวลาที่ข้าพเจ้าผ่านมา ได้มีพี่น้องมาแสดง

ไม่วางใจด้วยพระค้อนรับข้าพเจ้าตลอดระยะเวลาทางถึงลพบุรี บาง
 แห่งได้มีข้าราชการ พ่อค้า ประชาชนมาต้อนรับอย่างคับคั่ง
 ทั้งนี้ ข้าพเจ้าย่อม เป็นที่บุญคุณในเกียรติยศที่ทุก ๆ ท่านได้
 แสวงต้อนรับข้าพเจ้าอย่างมากที่สุด ข้าพเจ้าไม่มีสิ่งใดจะตอบแทน
 คุณแก่ทุกท่านได้ เป็นการทวงได้ จึงขอถือโอกาสแสดง
 ความระลึกถึงไมตรีของทุกท่าน ณที่นี้ และขอโทษพี่น้องทั้งหลาย
 นับแต่ข้าราชการ ตลอดถึงพี่น้องประชาราษฎร์ ขอพระพุทธรูป
 พระธรรม พระสงฆ์ ออกจากเทพยเจ้าผู้ศรัทธาทองมวล จึงคิด
 บรมกาล ใต้พี่น้องที่รักทั้งหลายจึงประสพผลสืบ สวัสดิ์ แม้จะทำ
 สิ่งใดในทางที่ชอบแล้ว ขอจงสัมฤทธิ์ผลทุกประการ

และขอเพาะอย่างยิ่ง พี่น้องชาวลพบุรี เมื่อข้าพเจ้าได้
 มาถึงจังหวัดนี้เพื่อร่วมงานฉลองเมืองของท่าน ข้าพเจ้ารู้สึก
 บัดเป็นอันเหลือ ที่ได้เห็นพี่น้องชาวลพบุรี นับแต่ข้าราชการ
 ตลอดถึงพ่อค้า ประชาชน ได้มาร่วมงานกับข้าพเจ้าอย่างไม่
 เคยพบเห็น ในจังหวัดนี้มาแต่ก่อนเลย ได้มาร่วมงานกันอย่าง

ฉันทญาติพี่น้องจริง ๆ แสดงการต้อนรับข้าพเจ้าอย่างญาติของ
 ท่าน ทั้งนี้ ย่อมจะเป็นนิมิตตอนมงคลซึ่งจะทำให้จังหวัดลพบุรี
 ของเราเจริญวัฒนาถาวรยิ่ง ไม่มั่งมีเสื่อมคลาย เพราะล้ามคค
 ธรรม ซึ่งแสดงให้ประจักษ์แล้วในครั้งน ข้าพเจ้าขอระสีกถ
 ไม่ตรึงจิต นอนอยู่ ไม่มัววันคืน ขอพี่น้องชาวลพบุรีจงอยู่มั่นขวัญ
 จะทำการค้าขายให้ ได้กำไรงาม จะทำการกสิกรรม ทำนา
 ทำไร่ ขอให้มั่งผลไพบูลย์ยิ่ง ขอให้มั่งสิ่งใด มารบกวน
 พี่น้องทั้งหลายแม้แต่น้อย ให้มั่งมี ร่มเย็นเป็นสุขทั่วกัน

กรมโฆษณาการ

๒๗ มิถุนายน ๒๔๘๓

การลวนลามของทหารซึ่งเป็นไปด้วยความสง่างาม และมี
 ระเบียบเรียบร้อยพร้อมเพรียงกันดียิ่งนัก ข้าพเจ้าจับจ้องดู
 การเดินผ่านของทหารบกทหารเรือกรุงเทพ ฯ คราวนี้ด้วยความ
 สนใจและประหลาดใจอย่าง ไม่สามารถจะหาถ้อยคำใดมากกล่าว
 ให้ถูกต้องตรงกับความรู้สึกอันแท้จริงได้ เพราะยังไม่เคยเห็น
 การเดินในคราวก่อนจะทำได้ดีเท่าคราวนี้ ฉะเพาะอย่างยิ่ง
 กองพันนักเรียนนายร้อย กองพันนักเรียนเตรียมศึก กองพัน
 นักเรียนเตรียมทหาร และกองนักเรียนนายเรือ เหล่านี้เดินได้
 จังหวะ สง่างาม เป็นระเบียบเรียบร้อย การก้าวเท้าออกไป
 ทุกก้าวเป็นไป ด้วยความสง่าผ่าเผยประกอบด้วยท่าทางซึ่งผาย
 ลมเป็นทหารหาญของชาติ ในล้วนทหารอากาศเล่าก็ ได้แสดง
 การบินลวนลามผ่านไปอย่างเรียบร้อย ควรยกย่องไม่น้อย
 กว่าเหล่าทหารที่เดินลวนลาม ข้าพเจ้าไม่สามารถจะเว้นเสีย
 ได้ซึ่งความปลื้มขี้ใจ จึงขอชมเชย ไว้ ในทันทีโดยทั่วกัน

สำหรับยุวมทหารและยุวนารีนั้นเล่า

ข้าพเจ้าก็ได้

สิ่งเกิดด้วยความพึง เห็นว่าการเดินเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
 ยิ่งด้วยระเบียบวินัยอันดีเช่นเดียวกัน นับเป็นการเพิ่มพูนความ
 สง่าในเกียรติของกำลังของกันประเทศชาติ ซึ่งมีอยู่ดีแล้วนั้น
 ให้ดียิ่งขึ้น สมเป็นนักมวยเขาวัว ซึ่งจะทำให้ชาติไทยได้มี
 ความหวังอย่างเต็มเปี่ยม ในอนาคตอันใกล้ นี้

สำหรับลูกเสือกิต্ত นักเรียนชายกิต্ত และนักเรียนหญิงกิต্ত
 บรรดา ได้มาร่วมการสวนสนามในงานวันชาติคราวนี้ ก็สมควร
 ได้รับความยกย่องชมเชยตงกัน เพราะการเดินได้เป็นไปด้วย
 ความเรียบร้อย สงดงาม เป็นขวัญตาของผู้ ได้พบเห็นทั่วไป
 ฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงขอถือโอกาสแสดงความพอใจและประกาศ
 เกียรติคุณไว้ โดยทั่วกัน ณ ที่นี้ด้วย

อนึ่ง นอกจากได้รับการ สวนสนามที่กรุงเทพมหานคร
 แล้ว ในวันที่เดียวกันนี้ข้าพเจ้ายังมีโอกาส ได้รับการ สวนสนาม
 ที่จังหวัดลพบุรีอีกด้วย ข้าพเจ้าได้สังเกตเห็นการเดินของทหาร
 ลพบุรีเป็น ไปด้วยความเรียบร้อยพร้อมเพรียงดียิ่ง สมควร

ได้รับความยกย่องโดยทั่วกัน จึงขอชมเชยเป็นอันมาก

ข้าพเจ้าหวังว่า ในจังหวัดอื่น ๆ ทุกจังหวัด บรรดาที่ได้มี
การลวนลามในวันชาติคราวนี้ คงจะเป็น ไปด้วยดีดุจเดียวกัน
เพราะข้าพเจ้า ได้ ทราบซึ่ง ถึงน่าใจชื่น เค็ม เบียม ไป ด้วยความ
รักชาติของบรรดาท่านทั้งมวล ฉะนั้น ถึงแม้ข้าพเจ้าจะมิได้
มีโอกาส ไปเห็นด้วยตนเอง ให้ทั่วถึงกัน ได้ ก็ตาม ข้าพเจ้าก็
เชื่อไม่เกียติยศของท่านว่า งานลวนลามของจังหวัดต่าง ๆ
จะเป็น ไปด้วยความเรียบร้อยราบรื่นทุกประการ ฉะนั้น จึงขอ
ขอใจล่วงหน้า ไว้ โดยทั่วกันในโอกาสนี้ด้วย

พี่น้องทหารและยุวชนทั้งหลาย เมื่อท่านได้สร้างคุณงาม
ความดีให้ปรากฏชัดแก่สายตาของอาณาประชาราษฎร์ทั่วราชอาณาจักร
แล้วดังนี้ ท่านจะต้องระลึกชาติของ ท่าน ไว้อย่าให้เสื่อม
ถอย ให้มีแต่เจริญทวีขึ้นทุกกาล ข้าพเจ้าจึงหวังเป็นอย่าง
มากกว่า ในวันชาติปี หน้าเราทั้งหลายจะเพียบพร้อม ไปด้วย

ตามลัทธิธรรม ประกอบทั้งวิริยอุตสาหะ มีความตั้งใจดียิ่งขึ้นไปกว่านั้น ในที่ลุดข้าพเจ้าขออำนาจพรให้ทหารและยุวชนของชาติ จึงมีความสุขความเจริญยิ่งยงคงทนด้วยกำลังกายและกำลังใจ เพื่อได้ปฏิบัติงานเชิดชูเกียรติของชาติให้สำเร็จผลด้วยความล่งงามสืบไปชั่ววันรันดร

(ลงนาม) นายพลตรี พิบูลสงคราม
นายกรัฐมนตรี

วังหลวงกุหลาบ

๒๖ มิถุนายน ๒๔๘๓

กรมโฆษณาการ

๒๗ มิถุนายน ๒๔๘๓

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง ชมเชยข้าราชการที่ร่วมงานเฉลิมฉลองวันชาติ

๒๔ มิถุนายน ๒๔๘๓

ท่านข้าราชการผู้มีเกียรติทั้งหลาย

บัดนี้งานเฉลิมฉลองวันชาติของเราได้ผ่านไปแล้ว ด้วยความสำเร็จเรียบร้อยดียิ่ง สมเป็นงานเชิดชูเกียรติของชาติไทยอารยประเทศทุกประการ ข้าพเจ้าได้สังเกตเห็นด้วยความพอใจมาก ว่าบรรดาท่านข้าราชการผู้มีเกียรติทั้งหลายต่างร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานของชาติด้วยความพร้อมเพรียงเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันมาจนครบรอบปี ได้เห็นผลปรากฏชัดเป็นความก้าวหน้าแก่ประเทศชาติใน ส่วนรวมตลอดมา ดังที่ข้าพเจ้าแถลงไว้ ใน สุนทรพจน์ ทางวิทยุกระจายเสียง ณ วันอภิรักษ์ชาติสมัยเฉลิมฉลองวันชาตินั้นแล้ว

อันความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติโดยรวดเร็วดังว่า

นี้ ย่อมขึ้นอยู่กับสามัคคีธรรมเป็นหลักใหญ่ ซึ่งยังผลให้เกิด
 ความร่วมมือร่วมใจกันเป็นสมานฉันท์ ปฏิบัติงานของชาติให้
 ลุล่วงไปด้วยดี ตราบใดที่ข้าราชการของเราพร้อมเพียง
 ร่วมรักสามัคคี ประสานงานกันและกันให้สำเร็จผลไปได้ โดย
 สามัคคีธรรมนี้ ตราบนั้นเราก็หวังได้ว่าประเทศชาติของเรา
 จะดำรงมั่นคง ปราศจากความหวาดหวั่นพรั่นพรึงต่ออุปสรรค
 ทั้งหลายอันจะมากีดกัน งานวันชาติอันเป็นงานสำคัญที่สุดของ
 ชาติ ได้รับการเตรียมจากบรรดาท่านไว้ เป็นอย่างเรียบร้อย
 จนถึงวันทำการเฉลิมฉลอง ท่านก็ได้ร่วมมือกันอย่าง
 พริกพร้อมจริง ๆ จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีตลอดมา จึงแสดงได้
 เห็นได้ ชัดว่า ท่านมีความสามัคคีและความร่วมมือกันดียัง
 สมควรได้รับความยกย่องสรรเสริญใน อันจะเป็นตัวอย่างอัน
 จามแก่ประชาชนสืบไป

ในนามของรัฐบาล ข้าพเจ้าขอแสดงความขอบคุณและ
 ขอประกาศชมเชยคุณงามความดีของท่านไว้ในที่นี้ พร้อมทั้ง

ขออำนาจพร ให้มีความวิจิตรงดงามวิญญู ยิ่ง ๆ ขึ้นไปทั้งใน
 ส่วนราชการ ส่วนตัว และส่วนครอบครัวของท่าน ของ
 ประสพแต่ความสุขความเจริญสืบไปทุกทีวาร

(ลงนาม) นายพลตรี พิบูลสงคราม
 นายกรัฐมนตรี

วังสวนกุหลาบ

๒๖ มิถุนายน ๒๔๙๓

กรมโฆษณาการ

๒๗ มิถุนายน ๒๔๙๓

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง ขอบใจประชากรของชาติที่ร่วมมือในงานวันชาติ

๒๔ มิถุนายน ๒๔๘๓

พี่น้องชาวไทยที่รักทั้งมวล

บัดนี้งานเฉลิมฉลองวันชาติของเราได้ผ่านไปแล้วด้วยความสำเร็จเรียบร้อยดียิ่ง สมเป็นงานอันเชิดชูเกียรติของชาติไทยอารยประเทศทุกประการ เมื่อได้สังเกตพฤติการณ์ทั่วไป ย่อมเห็นประจักษ์ชัดว่า ความสำเร็จทั้งนี้ มีปัจจัยสำคัญ มาจากบรรดาพี่น้องชาวไทยที่ได้สมัครสมานสามัคคี ร่วมแรงร่วมใจกันเป็นสมานฉันท์ ต่างแสดงความรักอันเข้มแข็งสนใจสนทนากันทั่ว ไปทุกจังหวัดมิได้มีความรู้สึกเป็นเขาเป็นเรา ต่างร่วมรักสามัคคีกันดังพี่น้อง มาพร้อมกันสมโภชวันชาติของเราเองอย่างครึกครื้น เป็นเครื่องแสดงว่าพี่น้องทั้งหลายได้ให้ความร่วมมือกับรัฐบาลเป็นอันดียิ่ง จน

เป็นที่หวังได้ว่า รัฐบาลของเราจะยกยอ ค้ำ รั้งทุกชั้น
 ร่วมสุข เป็นอกอันเดียวกัน กลมเกลียวกันตลอดไปทุกโอกาส
 เป็นนิมิตต์อันประเสริฐ แสดงว่าชาติไทยจะรุ่งโรจน์ยิ่งขึ้น ไปทุก
 กาลสมัย

ข้าพเจ้า ในนามของรัฐบาล จะเว้นเสียมิได้ ซึ่งความ
 ซาบซึ้งในลामัคคีธรรมของพี่น้องทั้งหลายดังกล่าวมานี้ จึง
 ขอแสดงความขอบคุณโดยบริสุทธิ์ใจ มา ยังมวล พี่น้อง ชาว ไทย
 ทั่วกันทุกคน และขออำนวยพรให้ประสบแต่ความสุขความเจริญ
 ภิญโญยิ่งทั้งในกิจการงานและการส่วนตัว เพื่อ ได้ดำเนิน
 งานสร้างชาติไทยให้วัฒนาถาวรตลอดไปทุกทิพาราตรีกาล

(ลงนาม) นายพลตรี พิบูลสงคราม
 นายกรัฐมนตรี

กรมโฆษณาการ

๒๕๓๒

๑ กรกฎาคม ๒๕๓๓

พิมพ์ที่โรงพิมพ์กรรมรถไฟ ถนนรองเมือง ซอย ๒
นายอุดม กัลยาณมิตร ผู้พิมพ์โฆษณา
วันที่ .. กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๘๓